

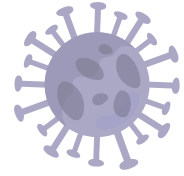

รายงานถอดบทเรียนสถานการณ์การแพร่ระบาดของ ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ของกระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์ (ฉบับย่อ)

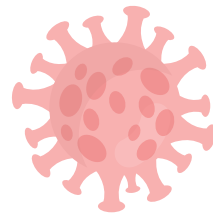
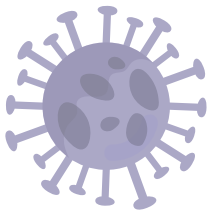
กระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์

รายงานถอดบทเรียนสถานการณ์การแพร่ระบาดของ ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ของกระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์

(ฉบับย่อ)

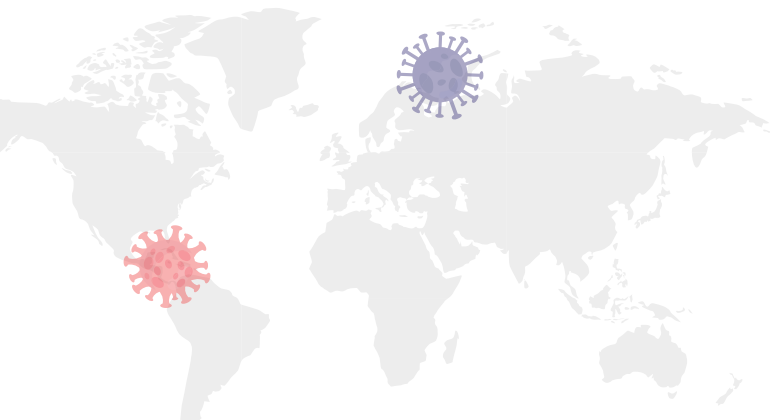

คำนำ

รายงานการถอดบทเรียนสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมเหตุการณ์สำคัญ ผลกระทบ การบริหารจัดการ บทบาทภารกิจ การดำเนินงานของ พม. ในการรองรับสถานการณ์ COVID-19 แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) และปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อนำผลที่ได้ไปปรับปรุง พัฒนา มาตรการ กลไก แนวทาง กระบวนการทำงาน เพื่อให้ พม. เป็นองค์กรหลักในการแก้ไขปัญหาสังคม พร้อมทั้งสามารถนำมาปรับใช้ในการช่วยเหลือประชาชนกลุ่มเป้าหมายในกรณีเกิดภาวะวิกฤติอื่นๆ ให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ต่อไป

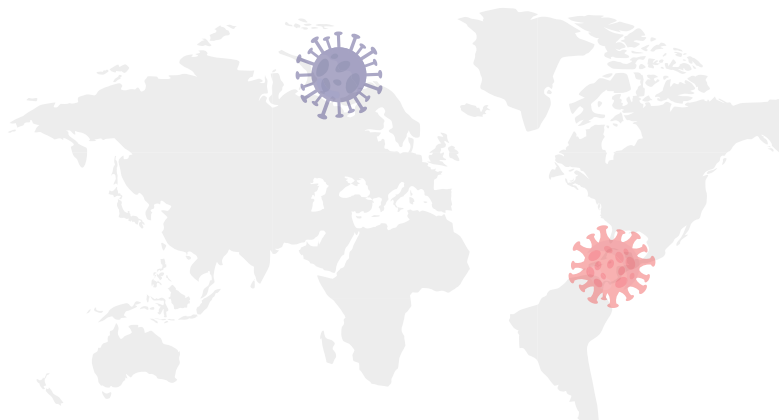
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานการถอดบทเรียนสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานและผู้สนใจทั่วไป ตลอดจนสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการประเมินสถานการณ์ วิเคราะห์แนวโน้มของสังคม และนำไปกำหนดทิศทางนโยบายในการช่วยเหลือต่อกลุ่มเป้าหมายในภาวะวิกฤติ ที่เหมาะสมต่อไป

คณะทำงานถอดบทเรียนสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
(COVID-19) ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
กันยายน 2563

สารบัญ

	หน้า
บทนำ	1
ลำดับเหตุการณ์การแพร่ระบาดฯ (Timeline)	8
ผลกระทบต่อกลุ่มเป้าหมาย	15
บทบาทภารกิจของ พม. ต่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19	25
การดำเนินงานเพื่อรองรับความปรกติใหม่ (New Normal)	46
แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)	57
ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	67
บรรณานุกรม	70

บทนำ

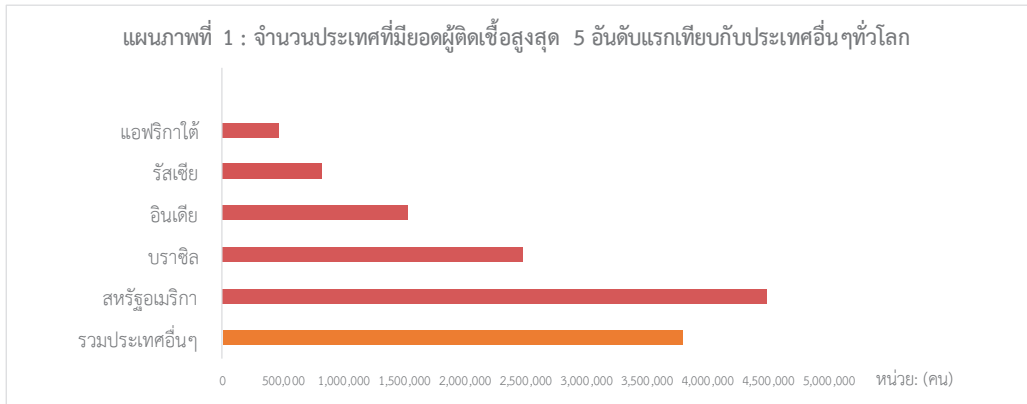
บทนำ

ไวรัสโคโรนา (Corona virus) ถูกค้นพบครั้งแรกในปี 1960 ซึ่งยังไม่ทราบอย่างแน่ชัดว่าเกิดจากสาเหตุใด แต่เป็นที่ทราบกันว่าไวรัสชนิดนี้ สามารถติดเชื้อได้ทั้งในมนุษย์และสัตว์ และแสดงอาการในระบบต่างๆ ของร่างกาย เช่น ระบบทางเดินหายใจ ระบบทางเดินอาหาร ระบบประสาท ฯลฯ โดยในปี 2020 มีการค้นพบไวรัสสายพันธุ์นี้แล้วทั้งหมด 6 สายพันธุ์ ส่วนสายพันธุ์ที่กำลังแพร่ระบาดหนักทั่วโลกขณะนี้ เป็นสายพันธุ์ที่ยังไม่เคยพบมาก่อน จึงจัดเป็นสายพันธุ์ที่ 7 ซึ่งองค์การอนามัยโลกได้รับการแจ้งอย่างเป็นทางการจากจีน เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2562 ว่ามีการพบโรคปอดอักเสบรุนแรงที่เกิดในเมืองอู่ฮั่น ตั้งแต่ช่วงเดือนต้น ธันวาคม จึงถูกเรียกว่า “ไวรัสอู่ฮั่นหรือไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่” และภายหลังถูกตั้งชื่ออย่างเป็นทางการว่า “โควิด-19” (COVID-19)

ผู้ที่ได้รับการติดเชื้อไวรัสโคโรนาอาจทำให้เกิดอาการอ่อนเพลีย มีไข้ ปวดศีรษะ มีน้ำมูก เจ็บคอ หรือไอ โดยจะมีความรุนแรงในทารก ซึ่งอาจมีอาการของปอดอักเสบ (Pneumonia) หรือ หลอดลมฝอยอักเสบ (Bronchiolitis) ในเด็กโตอาจมีอาการหอบหืด (Asthma) ส่วนในผู้ใหญ่ อาจพบปอดอักเสบ (Pneumonia) หลอดลมอักเสบเรื้อรัง (Chronic bronchitis) หรือการกลับมาเป็นซ้ำของโรคหอบหืดได้ ทั้งนี้อาจทำให้เกิดอาการรุนแรงได้มากในกลุ่มผู้สูงอายุหรือผู้ที่มีภูมิคุ้มกันบกพร่อง ยิ่งไปกว่านั้น มีการค้นพบผู้ติดเชื้อที่ไม่แสดงอาการได้ในทุกกลุ่มอายุและหากแสดงอาการมักพบร่วมกับ การติดเชื้อในระบบทางเดินหายใจอื่นๆ โดยเฉลี่ยประมาณ 2 วัน (ในบางรายอาจมีระยะฟักตัวนาน 3 – 4 วัน) ซึ่งเชื้อไวรัสสามารถแพร่กระจายได้จากการสัมผัสกับสารคัดหลั่งจากทางเดินหายใจหรือแพร่กระจายจากฝอยละอองน้ำมูก น้ำลายจากผู้ป่วยที่มีเชื้อโดยการ ไอ หรือจาม

สถานการณ์การแพร่ระบาดทั่วโลก

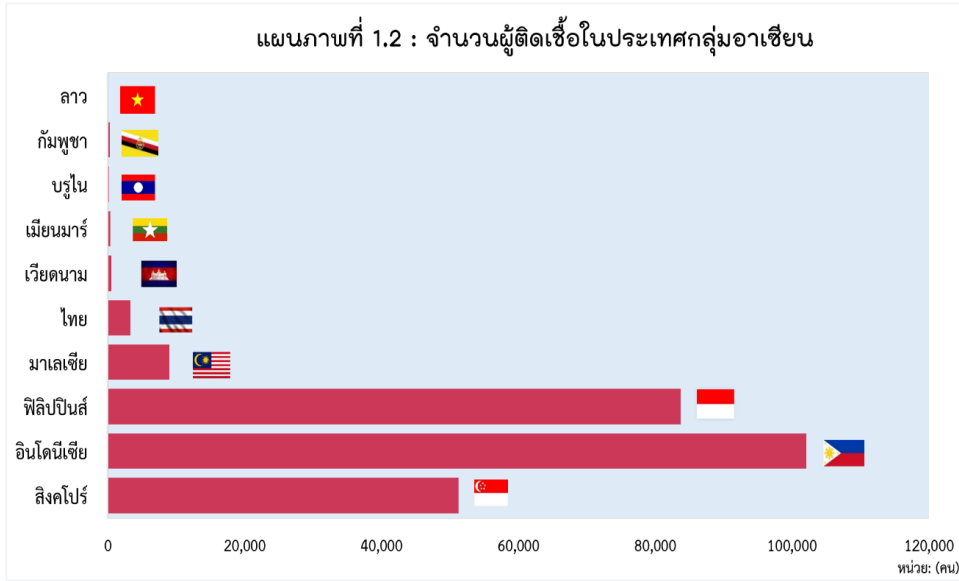
การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนากำลังส่งผลกระทบเป็นวงกว้างไปทั่วโลก เริ่มต้นจากวันที่ 17 พฤศจิกายน 2562 พบผู้ติดเชื้อรายแรกเป็นชายอายุ 55 ปี ที่เมืองอู่ฮั่น ประเทศจีน และเริ่มมีการแพร่กระจายไปยังประเทศอื่น ๆ ทำให้เกิดผู้ติดเชื้อและเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ ไวรัสโคโรนายังส่งผลกระทบไปยังทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกัน การค้าทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ รวมไปถึงการที่ประชาชนต้องมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นจากการรับมือเพื่อป้องกันการติดเชื้อ เช่น ต้องซื้อหน้ากากอนามัย หรือเจลล้างมือ เป็นต้น การกักตัวอยู่บ้านจนทำให้ขาดรายได้ เกิดภาวะการว่างงาน ตลอดจนการเกิดความเครียดสะสมและปัญหาทางสุขภาพจิตตามมา นอกจากนี้ การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ก็ส่งผลกระทบต่อการลงทุนในตลาดหุ้นทั่วโลก ก่อให้เกิดภาวะการถดถอยทางเศรษฐกิจที่รุนแรงอันเนื่องมาจากมาตรการที่เข้มงวด และการรวมตัวกันปิดประเทศของประเทศต่าง ๆ ทั่วทุกมุมโลก

หมายเหตุ : ข้อมูล ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2563

จำนวนผู้ป่วยโควิด-19 ทั่วโลกยังเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องอยู่ที่ 16,895,076 คน รักษาหายแล้ว 10,458,632 คน หรือคิดเป็น 61.9% ของผู้ติดเชื้อทั้งหมด โดยยอดผู้เสียชีวิตรวม 663,476 ราย อัตราการเสียชีวิตอยู่ที่ 3.93% โดยช่วงรุนแรงของการแพร่ระบาดพบว่าทั่วโลกติดเชื้อเพิ่มขึ้นวันละ 1 แสนคน ติดต่อกันนาน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคมที่ผ่านมา จนกระทั่งพบผู้ติดเชื้อแล้วกว่า 188 ประเทศ ซึ่งประเทศที่พบผู้ติดเชื้อมากที่สุด 5 อันดับแรก (แผนภาพที่ 1) ได้แก่ สหรัฐอเมริกา 4,498,343 คน บราซิล 2,484,649 คน อินเดีย 1,532,135 คน รัสเซีย 823,515 คน และแอฟริกาใต้ 459,761 คน ตามลำดับ ขณะที่ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 110 มียอดผู้ติดเชื้อ 3,298 คน โดยสหรัฐฯ และบราซิลยังคงพบผู้ติดเชื้อและผู้เสียชีวิตรายใหม่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งหลายประเทศกลับมาพบผู้ติดเชื้อเพิ่มและเกิดการระบาดระลอกที่ 2 ทำให้ในบางประเทศกลับมาใช้มาตรการที่เข้มงวดอีกครั้ง

ภายหลัง พบว่าประเทศนิวซีแลนด์ มีผู้ติดเชื้อเป็นศูนย์แล้วและจัดเป็นประเทศปลอดเชื้อโควิด-19 โดยหลังจากนั้นประเทศมอนเตเนโกร ตรินิแดดและโตเบโก มาเก๊า เอริเทรีย ดิมอร์เลสเต ลาว ฟิจิ เซนต์คิตต์และเนวิส เซเชลส์ รวมถึงปาปัวนิวกินี ล้วนแล้วแต่ไม่พบผู้ติดเชื้อรายใหม่เพิ่มเติม

หมายเหตุ : ข้อมูล ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2563

สถานการณ์การแพร่ระบาดในอาเซียน

สำหรับสถานการณ์การแพร่ระบาดในประเทศกลุ่มอาเซียนภาพรวมพบว่า จำนวนผู้ติดเชื้อในหลายประเทศลดลงอย่างต่อเนื่องและสามารถควบคุมการระบาดได้

- ▶ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ยังมีผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง

- ▶ สิงคโปร์ ผู้ติดเชื้อใหม่ยังเพิ่มขึ้น แต่อยู่ในกลุ่มจำกัด

- ▶ ไทย มาเลเซีย สถานการณ์ควบคุมได้

- ▶ เวียดนาม บรูไน กัมพูชา และลาวมีผู้ติดเชื้อน้อย

- ▶ เมียนมาร์ ยังต้องติดตามสถานการณ์

(ที่มา : สำนักงานวิจัยแห่งชาติ (วช.) ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 63)

ณ วันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ.2563 มีจำนวนผู้ติดเชื้อสะสมทั้งหมด 250,345 คน ประเทศไทยอยู่อันดับที่ 5 โดยประเทศอินโดนีเซียมีจำนวนผู้ติดเชื้อสูงสุดอยู่ที่ 102,051 คน ฟิลิปปินส์ 83,673 คน สิงคโปร์ 51,197 คน มาเลเซีย 8,943 คน ไทย 3,298 คน เวียดนาม 445 คน เมียนมาร์ 350 คน กัมพูชา 226 คน บรูไน 141 คน และ ลาว 20 คน ตามลำดับ (แผนภาพที่ 2)

ในส่วนของจำนวนผู้เสียชีวิตมีทั้งหมด 7,066 ราย ประเทศไทย อยู่อันดับที่ 4 โดยประเทศอินโดนีเซียมีจำนวนผู้เสียชีวิตสูงสุด อยู่ที่ 4,901 ราย ฟิลิปปินส์ 1,947 ราย มาเลเซีย 124 ราย ไทย 58 ราย สิงคโปร์ 27 ราย เมียนมาร์ 6 ราย บรูไน 3 ราย ตามลำดับ และประเทศที่เหลือไม่พบจำนวนผู้เสียชีวิต

สถานการณ์การแพร่ระบาดในประเทศไทย

ในประเทศไทยมีรายงานพบผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายแรกเมื่อวันที่ 13 มกราคม พ.ศ. 2563 เป็นนักท่องเที่ยวชาวจีน และพบผู้ติดเชื้ออย่างต่อเนื่องทั้งจากชาวจีน ชาวไทยที่เดินทางกลับจากเมืองอู่ฮั่น ญี่ปุ่น อิหร่าน อิตาลี และประเทศอื่น ๆ รวมถึงผู้ใกล้ชิดกับชาวต่างชาติ จนกระทั่งมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจากพบการติดเชื้อของนักแสดงชื่อดังและเซียนมวยจากการแข่งขันที่เวทีมวยลุมพินี หลังการแข่งขันเพียง 1 สัปดาห์ (วันที่ 6 มีนาคม 2563) ซึ่งมีแฟนมวยจากทั่วประเทศเข้าชมการแข่งขัน ประมาณ 2,500 คน ทำให้เชื้อไวรัสแพร่ระบาดไปทั่วประเทศ จึงทำการปิดสนามมวยและสถานที่เสี่ยงในกรุงเทพมหานคร อีกทั้งกระทรวงมหาดไทย มีคำสั่งถึงผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดทั่วประเทศ ปิดสถานที่เสี่ยงชั่วคราว และงดออกใบอนุญาตให้มีการพนันชนไก่ กัดปลา ชกมวยแข่งม้า ชนโค ตั้งแต่วันที่ 18 มีนาคม 2563 ไปจนกว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อ COVID-19 ในประเทศจะคลี่คลาย

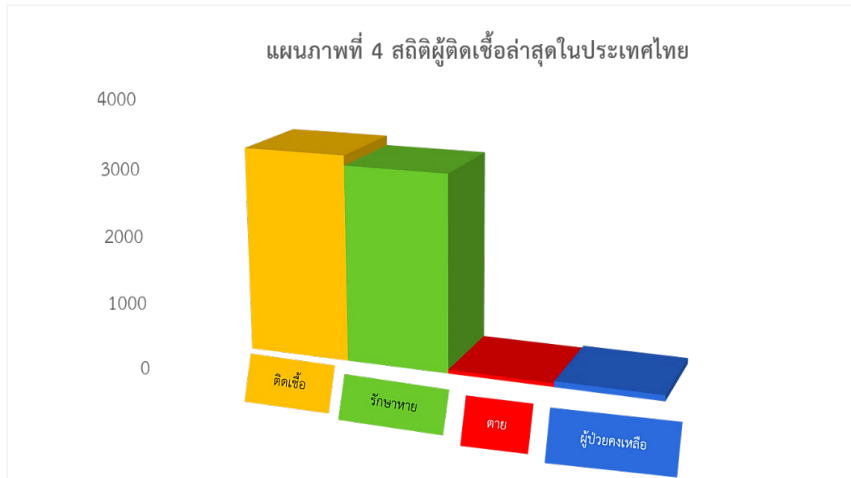
หมายเหตุ : แกนตั้งแสดงจำนวนผู้ติดเชื้อที่เพิ่มขึ้นในแต่ละวัน
โดยใช้ข้อมูลตั้งแต่วันที่ 15 มีนาคม - 15 มิถุนายน 2563

ทั้งนี้สถานการณ์การระบาดยังคงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และสูงสุดในวันที่ 22 มีนาคม 2563 โดยพบผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้น 188 คน (*แผนภาพที่ 3*) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจึงมีประกาศ ณ วันที่ 21 มีนาคม 2563 ให้ปิดสถานที่ที่มีความเสี่ยง เพิ่มเติม อาทิ ร้านอาหาร ห้างสรรพสินค้า สถานศึกษา สนามกีฬา ฯลฯ เป็นระยะเวลา 22 วัน ตั้งแต่วันที่ 22 มีนาคม - 12 เมษายน 2563 ด้วยเหตุนี้จึงทำให้คนต่างจังหวัดที่เข้ามาทำงาน ในกรุงเทพมหานครเดินทางกลับภูมิลำเนาเป็นจำนวนมาก รัฐบาลจึงได้ขอความร่วมมือประชาชน เมื่อเดินทางถึงภูมิลำเนา ให้เฝ้าระวังอาการอยู่ที่บ้าน 14 วัน เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อโรค ตามนโยบาย **“อยู่บ้าน หยุดเชื้อ เพื่อชาติ”** และการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) ในขณะเดียวกันแต่ละจังหวัดก็มีมาตรการในการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา แต่พบว่ายังมีการแพร่ระบาดเพิ่มขึ้น รัฐบาลจึงจำเป็นต้องประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินทั่วราชอาณาจักร ตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน หรือ พ.ร.ก. ฉุกเฉิน ณ วันที่ 25 มีนาคม 2563 มีผลตั้งแต่วันที่ 26 มีนาคม 2563 - 30 เมษายน 2563 เพื่อควบคุมการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ทำให้อัตราการเพิ่มขึ้นของผู้ติดเชื้อ COVID-19 ลดลง

ถึงแม้จะมีมาตรการต่าง ๆ ออกมา ยอดผู้ติดเชื้อยังคงมีการเพิ่มขึ้นต่อเนื่องทุกวัน รัฐบาลจึงใช้มาตรการที่เข้มข้นขึ้นโดยการประกาศห้ามบุคคลใดทั่วประเทศออกนอกเคหะสถาน (เคอร์ฟิว) ระหว่างเวลา 22.00 - 04.00 น. เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2563 มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ 3 เมษายน 2563 จนกว่าสถานการณ์จะเปลี่ยนแปลง ต่อมาเมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2563 มีมาตรการผ่อนปรนระยะแรกเนื่องจากมีจำนวน ผู้ติดเชื้อลดลง จึงได้มีการผ่อนปรน 6 กลุ่มกิจกรรมให้กลับมาดำเนินการได้ปกติ ได้แก่ ตลาด ร้านจำหน่ายอาหาร กิจการค้าปลีก-ส่ง กีฬาสันทนาการ ร้านตัดผม เสริมสวย และร้านตัดขน/ฝากเลี้ยงสัตว์ โดย ศบค. จะเป็นผู้กำหนดมาตรฐานกลางของกิจการและกิจกรรม แล้วให้ผู้ว่าราชการจังหวัดในแต่ละจังหวัด กำหนดรายละเอียดต่อไป ซึ่งแต่ละพื้นที่จะมีความเข้มงวดกว่าได้ แต่ห้ามเข้มงวดน้อยกว่า โดยคำนึงถึงแนวทางสาธารณสุขเป็นหลัก รองลงมา คือ ด้านสังคม และเศรษฐกิจ ต่อมาเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2563 มีมาตรการผ่อนปรนระยะที่ 2 ออกมา โดยให้ขยายเวลาเคอร์ฟิวไปเป็น 23.00 - 04.00 น. รวมถึงให้เปิดห้างสรรพสินค้า แต่ต้องมีมาตรการดูแล โดยห้างต้องเปิดและปิดพร้อมกันในเวลา 10.00 - 20.00 น. เริ่มมีผลตั้งแต่วันที่ 17 พฤษภาคม 2563 เป็นต้นไป

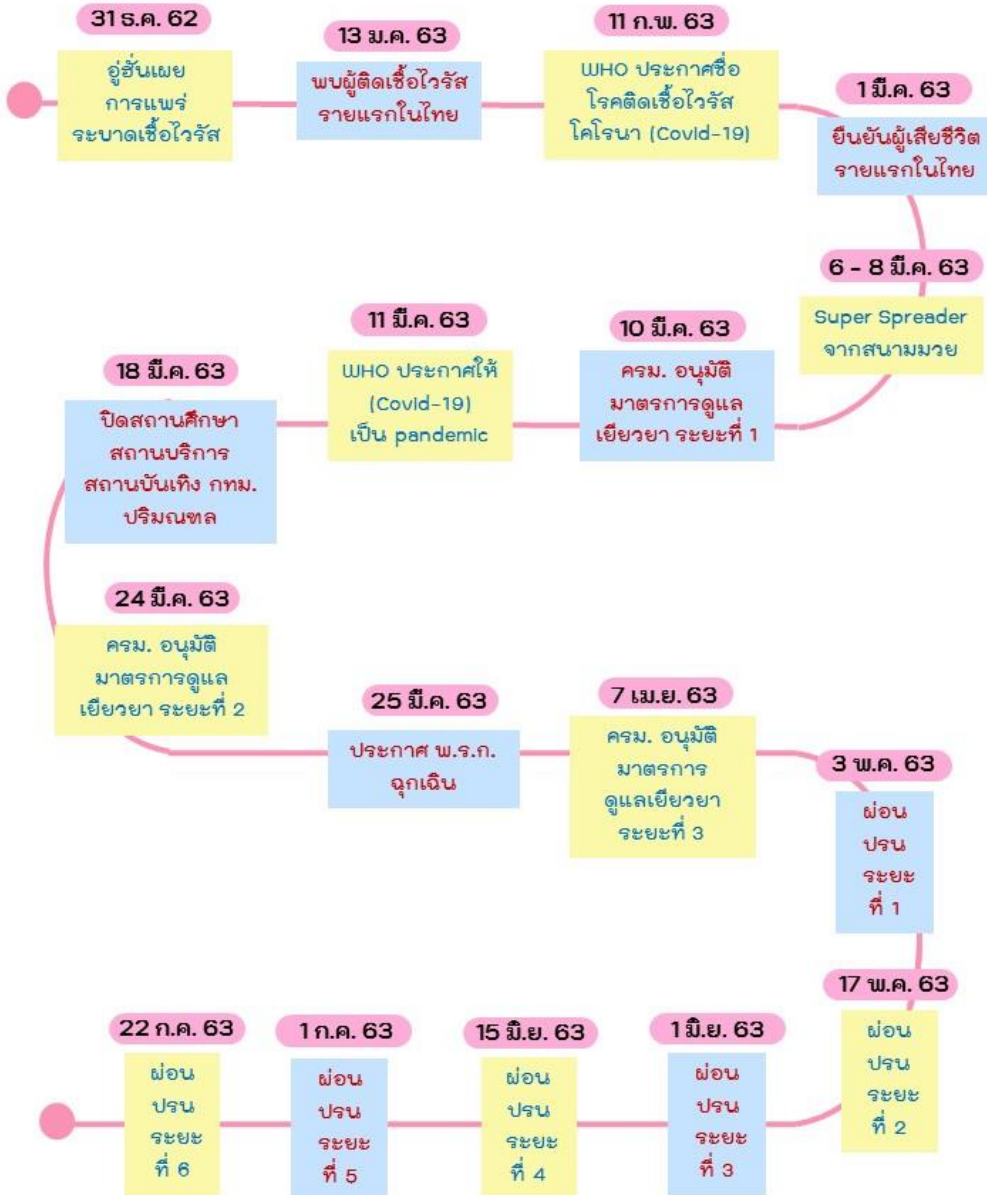
ภายหลังสถานการณ์ในประเทศดีขึ้น อย่างต่อเนื่อง ได้มีมาตรการผ่อนปรนระยะที่ 3 มีผลบังคับใช้ วันที่ 1 มิถุนายน 2563 เป็นต้นไป โดยให้กิจการและกิจกรรมที่มีความเสี่ยงปานกลางถึงสูง เช่น ร้านนวด โรงภาพยนตร์ ฯลฯ กลับมาเปิดให้บริการได้ ขยายเวลาเปิดห้างสรรพสินค้าถึง 21.00 น. ปรับลดเวลาเคอร์ฟิวเป็น 23.00 - 03.00 น. และอนุญาตให้ประชาชนเดินทางข้ามจังหวัดได้ จนกระทั่งได้ปรับเป็นการผ่อนปรนระยะที่ 4 มีผลบังคับใช้วันที่ 15 มิถุนายน 2563 โดยยกเลิกมาตรการเคอร์ฟิวและอนุญาตให้กิจการความเสี่ยงสูงเปิดให้บริการได้ แต่ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดไว้ เช่น เปิดให้ขายแอลกอฮอล์ในร้านอาหารได้ ยกเว้นร้านประเภท ผับ บาร์ เป็นต้น ทั้งนี้เนื่องมาจากการพบจำนวนผู้ติดเชื้อลดลงจนกระทั่งเป็นศูนย์ และไม่พบผู้ติดเชื้อภายในประเทศติดต่อกันเป็นเวลายาวเกิน 30 วัน โดยผู้ติดเชื้อที่พบอยู่ในขณะนี้เป็นผู้ที่เดินทางกลับจากต่างประเทศและได้ทำการกักตัวอยู่ในสถานที่เฝ้าสังเกตอาการ State Quarantine ที่ทางรัฐบาลจัดเตรียมไว้ให้

ซึ่งทำให้ ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2563 มีจำนวนผู้ติดเชื้อสะสม 3,298 คน จำนวนผู้ป่วยที่รักษาหาย 3,111 คน ผู้ป่วยคงเหลือในโรงพยาบาล 129 คน และยอดเสียชีวิตสะสม 58 ราย (แผนภาพที่ 4)

หมายเหตุ : ข้อมูล ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2563

ลำดับเหตุการณ์การแพร่ระบาดของ COVID – 19 ในประเทศ

ลำดับเหตุการณ์สำคัญของกระทรวงพม. ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ปี 2563

วันที่	เหตุการณ์สำคัญ
มีนาคม	
11	นายจตุติ ไกรฤกษ์ รมว.พม. เปิดกิจกรรม "พม. อาสา ร่วมทำหน้ากากผ้าสู้ไวรัสโควิด-19 ณ บริเวณห้องโถง ชั้น 1 อาคารกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
16	นายปรเมธี วิมลศิริ ปลัดพม. พร้อมคณะผู้บริหาร ชักซ้อมการเพิ่มความเข้มงวดในมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในการเข้าสู่อาคารสถานที่ปฏิบัติงาน
17	นายจตุติ ไกรฤกษ์ รมว.พม. มอบนโยบายการขับเคลื่อนมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สำหรับบุคลากร และประชาชนกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่แก่พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.) และสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ (สสว.) ณ โรงแรมปรีณิพาเลซ
18	นายจตุติ ไกรฤกษ์ รมว.พม. เป็นประธานเปิดกิจกรรม "ไทยช่วยไทย รณรงค์ใช้หน้ากากผ้า" ณ แฟชั่นแกลลอรี ชั้น 1 ศูนย์การค้าสยามพารากอน กรุงเทพฯ
31	ขยายเวลาดำเนินงานจากเดิม 4 เดือน 30 วัน เป็น 4 เดือน 120 วัน (ขยาย 90 วัน) โดยไม่คิดดอกเบี้ยในช่วงที่ขยายเวลา

วันที่	เหตุการณ์สำคัญ
เมษายน	
3	นายปรเมธี วิมลศิริ ปภ.ม. เป็นประธานในการประชุม ศปก.พม. มีคำสั่งจัดตั้งศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 พม. และเริ่มให้มีการปฏิบัติงาน Work From Home
5	นายจตุติ ไกรฤกษ์ รมว.พม.ประกาศ “โครงการเราไม่ทิ้งกัน” (มาตรการช่วยเหลือเยียวยา ด้านที่พักอาศัยและอาหารแก่คนไร้บ้าน และคนตกงาน) พร้อมด้วยการลงพื้นที่ช่วยเหลือคนไร้บ้านและผู้ไร้ชีวิตในที่สาธารณะบริเวณสวนลุมพินีและสถานีรถไฟหัวลำโพง
15	แพทย์หญิงพรรณพิมล วิปุลากร อธิบดีกรมอนามัย ได้มอบรางวัล “สถานดูแลผู้สูงอายุต้นแบบในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19)” ให้แก่ ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านบางแค เนื่องจากดำเนินงานด้านการดูแลผู้สูงอายุในศูนย์ที่มีมาตรฐาน มีการทำความสะอาดสถานที่ อุปกรณ์ต่างๆ ด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ ตรวจสอบวัดอุณหภูมิเจ้าหน้าที่ และผู้สูงอายุเป็นประจำ และรายงาน เมื่อมีอาการเจ็บป่วยทันที
17	1) นายจตุติ ไกรฤกษ์ รมว.พม. มอบนโยบายและแนวทางในการช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับผลกระทบแก่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ ในการประชุมซักซ้อมแนวทางการปฏิบัติงาน เพื่อรองรับการให้บริการโทรศัพท์สายด่วน 1300 ณ ห้องประชุมชั้น 8 กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 2) นายสากล ม่วงศิริ ผช.รมว.พม. เป็นประธานเปิดกิจกรรม "พม.ห่วงใย สู้ภัยโควิด" ของศูนย์รับบริจาคกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พร้อมรับมอบเครื่องอุปโภค บริโภค จากภาคเอกชนเพื่อส่งมอบให้กับผู้ได้รับผลกระทบ 3) นายปรเมธี วิมลศิริ ปลัดพม. มีข้อสั่งการในการประชุม ศปก.พม. ครั้งที่ 5/2563 วันที่ 17 เม.ย.63 ให้ดำเนินการรวบรวมประเด็นถอดบทเรียนการปฏิบัติงานของ พม. สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) เพื่อเตรียมการรองรับสถานการณ์ในอนาคตต่อไป
20	นายปรเมธี วิมลศิริ ปลัดพม. เปิดกิจกรรม Kick off “พม.เราไม่ทิ้งกัน” ลงพื้นที่ช่วยเหลือเยียวยาชุมชนนำร่อง 286 ชุมชนของ กทม.
22	นางธนารณ์ พรหมสุวรรณ อธิบดีกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เปิดตัวหน้ากากผ้าใส่ให้คนหูหนวก เพื่อลดความเสี่ยงการแพร่ระบาดของโควิด-19
30	1) นายจตุติ ไกรฤกษ์ รมว.พม. เชิญชวนบริจาคนมผง เพื่อต่อชีวิตและอนาคตของเด็กไทย ณ บริเวณโถงชั้น 1 กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 2) นางสุภัทษา สุทธิพล อธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชนเปิดศูนย์ให้คำปรึกษาปัญหาด้านเด็กเยาวชนและครอบครัว เยาวชนสู้ภัยโควิด ณ บ้านพักเด็กและครอบครัว 77 จังหวัด 3) นางสาวอุษณี กังวารจิตต์ อธิบดีกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว เปิดศูนย์สาธิตร้านตัดผม “Anti COVID-19Salon” เปิดให้บริการแก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบให้บริการสระ ตัด ซอย ฟรี ณ ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสตรีและครอบครัว 7 แห่งทั่วประเทศ

วันที่	เหตุการณ์สำคัญ
พฤษภาคม	
1	นายจตุติ ไกรฤกษ์ รมว.พม. ประชุมร่วมกับองค์กรภาคเอกชน เพื่อหาแนวทางช่วยเหลือผู้ตกหล่นที่ไม่ได้รับเงินเยียวยาจากรัฐบาล 5,000 บาท
5	นายปรเมธี วิมลศิริ ปพม. ประชุมหารือร่วมกับ UN Country Team เกี่ยวกับการพัฒนาระบบการคุ้มครองทางสังคม เพื่อรองรับผลกระทบทางสังคมจากการระบาดของ COVID-19
8	นายจตุติ ไกรฤกษ์ รมว.พม.ประธานเปิดกิจกรรม Kick Off โครงการครัวกลางพม. เราไม่ทิ้งกัน เพื่อช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายและประชาชนในชุมชนที่ขาดแคลนอาหารในสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ณ บริเวณโถงชั้น 1 กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
9	นายจตุติ ไกรฤกษ์ รมว.พม. ลงพื้นที่ชุมชนคนहुหนวก บริเวณริมถนนพระราม 9 ซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19 จึงได้ให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น และชักชวนให้ย้ายมาอยู่ในที่พักซึ่งกระทรวง พม. จัดไว้ให้
25	พม. ร่วมกับ บริษัทแม็คโคร จัดทำโครงการส่งสุขแม็คโครจัดให้ Donation Delivery Service เพื่อเพิ่มช่องทางในการรับบริจาค ผ่านช่องทางออนไลน์ โดยการระบุเป้าหมายหมายและสถานที่ที่ต้องการบริจาค ซึ่งทางบริษัท แม็คโครจะเป็นผู้ดำเนินการจัดส่งไปให้หน่วยงาน
26	1) มติ ครม. อนุมัติโครงการช่วยเหลือเยียวยากลุ่มเปราะบาง เด็ก ผู้สูงอายุ คนพิการ จ่ายเดือนละ 1,000 บาท รวม 3 เดือน โดยเพิ่มจากเงินอุดหนุนที่ได้รับอยู่แล้ว 2) นายจตุติ ไกรฤกษ์ รมว.พม. พร้อมด้วยปลัดพม. นำคณะภาคเครือข่ายเข้าพบนายกรัฐมนตรี ณ ทำเนียบรัฐบาล เพื่อมอบหนังสือการคุ้มครอง และ แลกง้าวเปิดตัวหนังสือการคุ้มครอง “KnowCovid รู้ทันโควิด”

วันที่	เหตุการณ์สำคัญ
มิถุนายน	3 นายจตุติ ไกรฤกษ์ รมว.พม. ประธานเปิดกิจกรรม “ไม่ว่าคุณจะอยู่ที่ไหน พม.จะตามไปเยี่ยม” ภายใต้โครงการ พม. เราไม่ทิ้งกัน ณ ห้องประชุมชั้น 2 กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 7 นายจตุติ ไกรฤกษ์ รมว.พม. เปิดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาและยกระดับการฝึกอาชีพ (อาชีพใหม่ ชีวิตใหม่ หลังโควิด-19) ณ โรงแรมท็อปแลนด์ จังหวัดพิษณุโลก โดยบูรณาการกับหน่วยงานภาครัฐ 9 กระทรวง รวมทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม และประชาชน สำหรับกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19 ในเขต 9 จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง และเป็นประธานในพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการระหว่างมหาวิทยาลัยนเรศวร และกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว เพื่อบูรณาการความร่วมมือในการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพสตรีและครอบครัวในพื้นที่ 9 นายจตุติ ไกรฤกษ์ รมว.พม. ร่วมการประชุมเตรียมการในระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียน ด้านสวัสดิการสังคมและการพัฒนาว่าด้วยการบรรเทาผลกระทบของ COVID19 ต่อกลุ่มเปราะบางในอาเซียน ในรูปแบบการประชุมออนไลน์ผ่านระบบ Video Conference ณ ห้องประชุมชั้น 8 กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 14 นายจตุติ ไกรฤกษ์ รมว.พม. และนายปรเมธี วิมลศิริ ปลัดกระทรวง พม. พร้อมด้วยคณะผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ลงพื้นที่เยี่ยมให้กำลังใจและติดตามความเป็นอยู่ของครอบครัวคนหูหนวก 10 ครอบครัว ที่ย้ายมาอยู่ "บ้านใหม่" ณ อาคาร 55 ชุมชนบ้านเอื้ออาทรปทุมธานี (ลาดหลุมแก้ว 2) จ.ปทุมธานี จากเดิมที่อาศัยใน "ชุมชนคนหูหนวก" บริเวณใต้สะพานและริมถนนพระราม 9 เขตห้วยขวาง กทม.

วันที่	เหตุการณ์สำคัญ
กรกฎาคม	
2	พม. ร่วมกับ กรมบัญชีกลาง เตรียมโอนเงินเยียวยา COVID-19 ให้ผู้ถือบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ที่ยังไม่เคยได้รับความช่วยเหลือจากโครงการใด ๆ ของภาครัฐ โดยจ่ายครั้งเดียว คนละ 3,000 บาท
21	พม. โอนเงินช่วยเหลือกลุ่มเปราะบาง 6.7 ล้านคน คนละ 3,000 บาท
24	1) นายจตุติ ไกรฤกษ์ รมว.พม. เป็นประธานปล่อยขบวนรถเจ้าหน้าที่กระทรวง ณ กระทรวง พม. จำนวน 28 ทีม ลงพื้นที่ศึกษา สำรวจ และวิเคราะห์สภาพปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ในชุมชนพื้นที่กรุงเทพมหานคร ในกิจกรรม “พม. ทำดีด้วยหัวใจ” ภายใต้โครงการ “ไม่ว่าคุณ จะอยู่ที่ไหน พม. จะตามไปเยี่ยม” เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลเนื่องในโอกาสวันเฉลิม พระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว วันที่ 28 กรกฎาคม 2563 2) นายจตุติ ไกรฤกษ์ รมว.พม. เป็นประธานการแถลงข่าว “โครงการช่างผมอุ่นใจ” โดยมี นายเรโอโน เมแยร์ ผู้แทนโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย (United Nations Development Programme หรือ UNDP) และ ดร.ณรงค์ ศรีเกรียงทอง ประธานสมาพันธ์ เครือข่ายช่างผมเสริมสวยและความงามนานาชาติ ร่วมแถลงข่าว ซึ่งจัดขึ้นโดยกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว (สค.) เพื่อช่วยเหลือเจ้าของร้านบาร์เบอร์และร้านซาลอนขนาดเล็ก (จำนวน 1-3 เก้าอี้) ซึ่งตั้งอยู่ในจังหวัดที่พบผู้ติดเชื้อสูงสุด (ข้อมูล ณ วันที่ 17 ก.ค. 63) ได้แก่กรุงเทพมหานครภูเก็ต นครนทบุรี ยะลา สมุทรปราการ และจังหวัดอื่นๆ ทั่วประเทศ รวมจำนวน 1,000 ร้าน ให้สามารถ ดำเนินกิจการได้อย่างปลอดภัยตามมาตรการผ่อนปรนของรัฐบาล โดยปฏิบัติตามมาตรฐาน ด้านสุขอนามัยของร้านบาร์เบอร์และซาลอน
25	นายจตุติ ไกรฤกษ์ รมว.พม. พร้อมด้วยคณะผู้บริหารกระทรวงฯ ลงพื้นที่พบปะประชาชน และเยี่ยมชม กิจกรรมอบรมการฝึกอาชีพ อาชีพใหม่ ชีวิตใหม่ หลังโควิด-19 ณ บ้านน้อยชุ่มชื้นเหล็ก อ.เนินมะปราง จ.พิษณุโลก
26	นายจตุติ ไกรฤกษ์ รมว.พม. พร้อมด้วยคณะผู้บริหารกระทรวงฯ ประชุมหารือเกี่ยวกับความร่วมมือ ระหว่าง พม. และคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ได้แก่ ความร่วมมือ ในการสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมและโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและผู้สูงอายุ ความร่วมมือด้านวิชาการในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และข้อมูลข่าวสาร ด้านการพัฒนาและ คุ้มครองเด็กและผู้สูงอายุ และความร่วมมือในการสนับสนุนโครงการอบรมพัฒนาบุคลากร ด้านการดูแลสุขภาพเด็กและผู้สูงอายุ

ผลกระทบต่อกลุ่มเป้าหมาย

ผลกระทบต่อกลุ่มเป้าหมาย

ตามที่สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่แพร่ระบาดไปทั่วทุกมุมโลก มีผู้ป่วยติดเชื้อและเสียชีวิตจำนวนมาก ส่งผลกระทบเป็นวงกว้างต่อทุกภาคส่วน แม้ว่าในบางประเทศจะสามารถควบคุมสถานการณ์ได้บ้างแล้ว แต่ตราบดีที่ยังไม่มีการค้นพบยารักษาและวัคซีนอย่างเป็นทางการโลกคงต้องเผชิญสถานการณ์นี้ต่อไป และมีแนวโน้มที่จะกลับมาระบาดหนักได้อีก สถานการณ์ดังกล่าว ถือเป็นปรากฏการณ์ใหม่ของโลก ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาวะสุขภาพของประชาชน เศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศ ตลอดจนผลกระทบด้านสังคมต่อกลุ่มเป้าหมายของ พม. อันประกอบด้วย เด็กและเยาวชน สตรี ครอบครัว คนพิการ ผู้สูงอายุ คนไร้ที่พึ่ง คนไร้บ้าน กลุ่มคนยากจนและกลุ่มคนเปราะบาง ดังต่อไปนี้

ผลกระทบต่อเด็กและเยาวชน

เด็กและเยาวชน เป็นกลุ่มหนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ เนื่องจากมีมาตรการหลายอย่างที่ส่งผลทั้งเชิงบวกและเชิงลบต่อการใช้ชีวิตของคนกลุ่มนี้ ดังนี้

ผลกระทบเชิงลบ

1. การปิดโรงเรียน เลื่อนการเปิดเทอม หรือปิดสนามเด็กเล่น ส่งผลให้เด็กบางส่วนไม่ได้รับการเลี้ยงดูแบบเต็มที่ ถูกปล่อยปละละเลย และขาดการเข้าถึงสังคม ซึ่งเป็นการปิดกั้นการเรียนรู้เติบโตที่สมวัยของเด็ก
2. การปิดสถานรับเลี้ยงเด็กเล็ก ทำให้เด็กขาดสารอาหาร เนื่องจากขาดการสนับสนุนด้านโภชนาการจากรัฐบาล ทั้งอาหาร นม และนมผง
3. มีปัญหาเด็กออกจากโรงเรียนกลางคัน เนื่องจากต้องย้ายตามพ่อแม่กลับภูมิลำเนา
4. การปิดเมือง/ปิดประเทศ/ปิดสนามเด็กเล่น ส่งผลให้การเดินทางข้ามจังหวัดถูกปิดกั้น ทำให้พ่อแม่จำนวนมากที่ทำงานไกลบ้าน ไม่สามารถกลับไปเจอลูกได้
5. ในกลุ่มเด็กด้อยโอกาสจะมีปัญหาในเรื่องสุขภาพ เพราะไม่ได้รับสารอาหารที่เพียงพอ ซึ่งมีสาเหตุมาจากการที่ผู้ปกครองขาดรายได้ หรือว่างงาน ทำให้ไม่มีเงินซื้อนมหรืออาหาร
6. ในกลุ่มเด็กด้อยโอกาส พบปัญหาเรียนออนไลน์ไม่ได้ เพราะไม่สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ต ทำให้พัฒนาการด้านการศึกษาไม่ต่อเนื่อง
7. การกักตัว สามารถสร้างความหวาดกลัวและก่อให้เกิดความเครียด อีกทั้งเด็กมีความทุกข์ที่เกิดจากการเสียชีวิตหรือเจ็บป่วยของบุคคลใกล้ชิด รวมไปถึงความกลัวที่จะติดเชื้อ ทั้งนี้รวมทั้งความเครียดของพ่อแม่หรือผู้ดูแลเด็กที่ต้องใช้เวลาในการดูแลเด็กมากขึ้น
8. เด็กที่อาศัยอยู่ในครอบครัวที่มีความเปราะบางหรืออยู่อาศัยในสภาพแวดล้อมที่แออัด ก็มีโอกาสดูแลตัวเองมากขึ้นเป็นพิเศษ

9. มีการแสวงหาผลประโยชน์กับเด็ก หรือการนำเด็กเข้าไปเกี่ยวข้องกับงานอันตราย
10. การนำเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันมากเกินไป โดยไม่ได้รับการควบคุมดูแลจากผู้ปกครอง ส่งผลให้เด็กถูกชักจูงจากสื่อต่างลบ
11. ขาดโอกาสในการเข้าร่วมโครงการพัฒนาศักยภาพในประเทศและโครงการแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ เช่น โครงการนักเรียนแลกเปลี่ยน ศึกษาต่อต่างประเทศ
12. เกิดปัญหาตั้งครุภัณฑ์ไม่พร้อมมากขึ้น
13. การปิดกิจการหรือสถานที่บางแห่ง การห้ามออกจากเคหะสถานตามเวลาที่กำหนด ส่งผลให้เด็กที่ทำงานควบคู่กับการเรียนขาดรายได้ โดยเฉพาะเด็กที่หารายได้จากการทำงานในเวลาว่าง

ผลกระทบเชิงบวก

1. เด็กเป็นกระบอกเสียงสำคัญในการนำข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง เกี่ยวกับสถานการณ์ไปเผยแพร่ให้กับคนในครอบครัวทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับโรคโควิด-19 มากขึ้น
2. ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กและผู้ปกครอง มีความใกล้ชิดกันมากขึ้น มีการใช้เวลาร่วมกัน เด็กได้รับการดูแลมากขึ้น ทั้งในเรื่องสุขภาพ และการอบรมสั่งสอน ตลอดจนมีการทำกิจกรรมและอาชีพใหม่ๆ ที่สร้างรายได้ร่วมกัน เช่น เรียนรู้เทคโนโลยีร่วมกับเด็ก ขายสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ เป็นต้น
3. มีการทำกิจกรรมระดมความช่วยเหลือผู้ประสบปัญหา โดยได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน
4. การปิดโรงเรียน ปิดเมือง และสถานที่สำคัญต่าง ๆ ทำให้การจราจรไม่ติดขัด และอุบัติเหตุทางถนนที่เกิดกับเด็กลดลง
5. เกิดกระบวนการการเรียนรู้รูปแบบใหม่ที่ต้องนำความรู้เทคโนโลยีมาปรับใช้ ทำให้มีการเร่งรัดให้เข้าถึงเทคโนโลยีมากขึ้น
6. เกิดระเบียบใหม่ที่เอื้อต่อการทำงาน เช่น ระบบเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด มีการผ่อนผันให้ลงทะเบียนย้อนหลังได้

ผลกระทบต่อครอบครัว

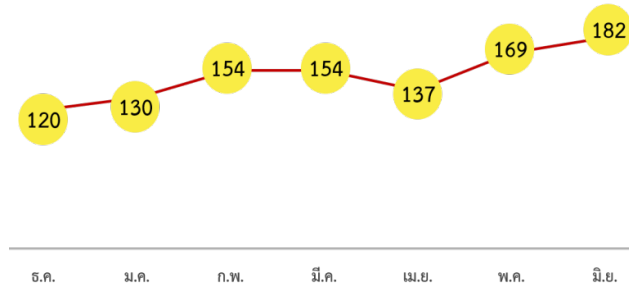
สถาบันครอบครัวถือเป็นสถาบันสำคัญที่สามารถเสริมสร้างคุณภาพชีวิตพื้นฐานให้กับคนในสังคมได้ ซึ่งสถานการณ์การแพร่ระบาดนี้ส่งผลกระทบต่อครอบครัวทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นครอบครัวครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวหรือครอบครัวข้ามรุ่น ทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ดังนี้

ผลกระทบเชิงลบ

1. ในครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว หัวหน้าครอบครัวต้องรับภาระทั้งหมดเพียงคนเดียว จึงก่อให้เกิดความเครียดที่มาจากการขาดรายได้หรือตกงาน
2. ความรุนแรงในครอบครัวเพิ่มขึ้น

3. ขาดเครื่องอุปโภค บริโภค
4. เกิดการก่ออาชญากรรม
5. ขาดเงินช่วยเหลือจากบุตรหลานที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ โควิด-19

แผนภาพที่ 2.10 : สถิติความรุนแรงในครอบครัว ตั้งแต่ ธ.ค. 62 - มิ.ย. 63

ที่มา : ข้อมูลสถิติจากศูนย์ช่วยเหลือสังคมสายด่วน 1300

ผลกระทบเชิงบวก

1. บางครอบครัวมีเวลาให้กันมากขึ้น
2. มีการวางแผนค่าใช้จ่ายในครัวเรือน
3. มีการปรับวิถีชีวิตโดยใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อลดค่าใช้จ่าย
4. มีการตระหนักรู้ ป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด
5. มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันในชุมชน

ผลกระทบต่อสตรี

บทบาทสตรียุคใหม่ในสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเป็นอย่างมาก ทั้งในด้านการใช้ชีวิต การประกอบอาชีพ หรืออำนาจหน้าที่ต่างๆ ซึ่งสถานการณ์การแพร่ระบาดนี้ส่งผลกระทบต่อผู้หญิงและสะท้อนให้เห็นถึงบทบาทของผู้หญิงในหลายแง่มุมมากขึ้น ดังนี้

ผลกระทบเชิงลบ

1. ผู้หญิงรับภาระการดูแลคนในครอบครัวเพิ่มขึ้น ในระหว่างการแพร่ระบาดของโรค หรือการที่โรงเรียนถูกปิดยั้งทำให้ภาระดังกล่าวเพิ่มขึ้น และก่อให้เกิดความเครียดมากขึ้น
2. การหยุดชะงักในการดำรงชีวิตและความสามารถในการหาเลี้ยงชีพ ซึ่งผู้หญิงเองก็ประสบปัญหาดังกล่าว เนื่องจากผู้หญิงจำนวนมากเป็นแรงงานรับจ้างนอกระบบ ทำให้การเข้าถึงบริการและความจำเป็นขั้นพื้นฐานน้อยลง
3. เกิดปัญหาตกงานและขาดรายได้ เนื่องจากขาดทักษะและองค์ความรู้ใหม่ๆ ในการประกอบอาชีพ

ผลกระทบเชิงบวก

1. มีหลักสูตรเสริมทักษะและเพิ่มความรู้ในการประกอบอาชีพ ให้ผู้หญิงมีทางเลือกเพิ่มขึ้น
2. มีการทำอาชีพเสริมผ่านระบบออนไลน์
3. สะท้อนให้เห็นถึงบทบาทหน้าที่ที่สำคัญของสตรีมากยิ่งขึ้น
4. เกิดให้ร่วมมือกันเพื่อให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนสตรีที่ได้รับผลกระทบ เช่น ทุนการศึกษาในการเรียนพยาบาล

ผลกระทบต่อผู้สูงอายุ

เนื่องด้วยวัยผู้สูงอายุมีปัญหาด้านสุขภาพเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนที่มีโรคประจำตัว จะทำให้เกิดความเสี่ยงในการติดเชื้อมากกว่าวัยอื่น และเมื่อติดเชื้อแล้วโอกาสในการแพร่กระจายไปยังระบบอื่นในร่างกายมีสูงมาก ดังนั้นผู้สูงอายุจึงถูกจัดเป็นกลุ่มเสี่ยงที่จะติดเชื้อรุนแรง ซึ่งสถานการณ์การแพร่ระบาดนี้สะท้อนให้เห็นถึงผลกระทบที่มีต่อผู้สูงอายุทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ ดังนี้

ผลกระทบเชิงลบ

1. การป้องกันตัวจากโรคของผู้สูงอายุยังไม่สามารถทำได้เต็มที่ หรือไม่สามารถไม่ทำได้เลยในกรณีที่เป็นผู้ป่วยติดเตียง
2. มีผู้สูงอายุจำนวนมากขาดการเข้าถึงสิทธิเรื่องสุขภาพและการรักษา
3. ครอบครัวที่มีผู้สูงอายุเป็นหัวหน้าครอบครัว พบปัญหาการขาดรายได้และไม่สามารถเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัวได้
4. เกิดภาวะเครียด เนื่องจากวิตกกังวลว่าจะติดเชื้อ
5. เกิดภาวะซึมเศร้า เนื่องจากต้องใช้ชีวิตลำพังและไม่ได้พบเจอลูกหลานที่ทำงานไกลบ้านเป็นเวลานาน
6. ขาดคนดูแลผู้สูงอายุที่มีปัญหาด้านสุขภาพ
7. เกิดการละเมิดสิทธิผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้นทั้งด้านร่างกายและจิตใจ
8. มีภาระค่าใช้จ่ายในครอบครัวเพิ่มมากขึ้น
9. ผู้สูงอายุรายได้ลดลงหรือไม่มีรายได้
10. การบริจาคสิ่งของภายในศูนย์พัฒนาผู้สูงอายุลดน้อยลง รวมถึงการเลี้ยงอาหารและการบริจาคเงิน

ผลกระทบเชิงบวก

1. ทำให้ได้ข้อมูล ผู้สูงอายุที่ตกหล่นหรือเข้าไม่ถึงสิทธิ
2. ทำให้เกิดนวัตกรรม มีการนำหุ่นยนต์มาใช้ในการดูแล ผู้สูงอายุ ในศูนย์พัฒนาผู้สูงอายุ

3. มีการทำงานร่วมกันในการทำงานด้านสังคมและสุขภาพ โดยใช้องค์ความรู้จากสาธารณสุข เน้นกลุ่ม ติดเตียงหรือ โรค 5 โรคในกลุ่มคนอายุ 70 ปีขึ้นไป
4. มีการเผยแพร่คู่มือ/องค์ความรู้ ด้านการดูแลป้องกันผ่านทาง Website
5. ผู้สูงอายุได้รับการดูแลและเอาใจใส่มากขึ้น เนื่องจากเป็นกลุ่มเสี่ยงที่จะติดเชื้อรุนแรง
6. มีมาตรการเยียวยา ลดผลกระทบด้านค่าใช้จ่ายให้แก่ผู้สูงอายุ
7. มีการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมและภาคี เครือข่าย เยียวยาผู้สูงอายุ
8. มีการสำรวจและจัดทำระบบฐานข้อมูลผู้สูงอายุ
9. มีสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการละเมิดสิทธิของผู้สูงอายุ
10. มีการถ่ายทอดภูมิปัญญา เพื่อเป็นงานสร้างงาน สร้างอาชีพ ผ่านทางออนไลน์
11. มีการส่งเสริมการทำงานและการฝึกอาชีพให้แก่ผู้สูงอายุ

ผลกระทบต่อคนพิการ

คนพิการเป็นกลุ่มคนที่มีอุปสรรคในการเข้าถึงข้อมูลและมีรูปแบบการใช้ชีวิตที่แตกต่างจากคนทั่วไป จากสถานการณ์การแพร่ระบาดครั้งนี้ทำให้กลุ่มคนพิการได้รับผลกระทบเป็นอย่างมากทั้งในเชิงบวก และเชิงลบ ดังนี้

ผลกระทบเชิงลบ

1. เกิดพฤติกรรมเลียนแบบด้านการร้องทุกข์ ผ่านสื่อออนไลน์
2. ครอบครัวต้องรับภาระดูแลเด็กพิการที่ไม่สามารถไปโรงเรียนได้
3. คนพิการจะถูกรังเกียจและกีดกันทางสังคม ด้วยความเข้าใจผิด คิดว่าคนพิการเป็นผู้ที่ไม่ได้ดูแลตนเอง ตามมาตรฐานการป้องกันการแพร่ระบาด
4. เนื่องจากกลุ่มคนพิการส่วนใหญ่ เป็นกลุ่มที่ประกอบอาชีพอิสระ เช่น นักดนตรี ผู้ขายสลากกินแบ่ง ผู้ประกอบอาชีพพนวดแผนโบราณ และจากมาตรการปิดสถานที่เสี่ยงบางประเภท รวมถึงการเลื่อนออกรางวัล ของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ส่งผลให้คนพิการกลุ่มนี้ต้งงานและขาดรายได้
5. ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการ เช่น แท็กซี่ไม่รับผู้พิการ
6. สภาพเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรค เช่น คนตาบอดใช้การสัมผัสในการดำเนินชีวิต คนพิการหูหนวกมีอุปสรรค ในการสื่อสารต้องอาศัยล่าม
7. ทศนคติของบุคคลทั่วไปที่มีต่อผู้พิการ เช่น เกิดความรังเกียจ ไม่อยากอยู่ใกล้ ทอดทิ้ง
8. ผู้พิการไม่สามารถเข้าถึงสื่อด้านการป้องกัน เช่น ขาดล่ามภาษามือ ซับไตเติ้ล
9. ผู้พิการไม่สามารถเข้าถึงบริการสาธารณสุขได้ เช่น การตรวจรักษาพยาบาล

10. เด็กพิการไม่สามารถเข้าถึงสื่อการเรียนการสอนแบบออนไลน์
11. ประสบปัญหาความยากลำบากในครัวเรือน
12. เนื่องจากการเดินทางที่ยากขึ้น และมีการปิดเมือง ทำให้พบปัญหาคนพิการที่ยังไม่มีบัตร จะเข้ามาขอใช้สิทธิ์ และทำเรื่องเกิดความล่าช้า และไม่สามารถทำได้

ผลกระทบเชิงบวก

1. เกิดมาตรการช่วยเหลือทางการเงินและสวัสดิการต่างๆ
2. มีนวัตกรรมใหม่ในด้านการป้องกัน เช่น หน้ากากใส
3. มีการจัดทำสื่อเฉพาะให้กับคนพิการ เช่น คลิปวิดีโอภาษามือ
4. มีการจัดหลักสูตรอบรมที่มีความหลากหลายมากขึ้นให้กับผู้พิการ และรูปแบบการฝึกอบรม เช่น รูปแบบฝึกอบรมสื่อออนไลน์
5. ผู้พิการมีความกระตือรือร้นในการมองหาช่องทางในการประกอบอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้
6. มีการจัดทำฐานข้อมูลผู้พิการ มีความชัดเจนมากขึ้น และสามารถนำไปใช้ประโยชน์

ผลกระทบต่อคนไร้ที่พึ่ง/คนไร้บ้าน/กลุ่มคนเปราะบาง

ผลกระทบจากมาตรการของรัฐที่เกิดขึ้นมีความรุนแรงที่ไม่เท่ากัน คนที่มีต้นทุนทางเศรษฐกิจและสังคมมาก มักได้รับผลกระทบที่มีความรุนแรงน้อยกว่าคนที่ไม่มีต้นทุนดียวกัน เนื่องจากข้อจำกัดในการป้องกันและปรับตัวที่มีความแตกต่างกัน ความสามารถในการหารายได้ไม่เท่ากัน ทำให้กลุ่มคนเปราะบางซึ่งรวมถึงคนไร้ที่พึ่งและคนไร้บ้านได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดนี้ทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ ดังนี้

ผลกระทบเชิงลบ

1. คนไร้บ้านไม่สามารถใช้ชีวิตในที่สาธารณะ ในช่วงเวลากลางคืนได้ตามปกติ เนื่องจากผลของมาตรการเคอร์ฟิวที่ห้ามออกนอกเคหสถานในช่วงเวลาที่กำหนด
2. คนไร้บ้านมีความเป็นอยู่ที่ไม่ถูกสุขลักษณะ มีการรักษาสุขอนามัยส่วนตัวน้อยกว่าบุคคลทั่วไป เข้าถึงสุขอนามัยน้อยกว่า บางพื้นที่มีการอยู่รวมตัวกันเป็นกลุ่ม จึงเป็นการยากที่จะปฏิบัติตามมาตรการอยู่บ้านและรักษาระยะห่างทางสังคมของรัฐ นอกจากนี้ การประกาศมาตรการเคอร์ฟิวทำให้คนไร้บ้านเสี่ยงต่อการถูกไล่ที่หรือถูกจับดำเนินคดี
3. คนไร้บ้านมักเป็นแรงงานรับจ้างรายวัน บางคนกลายเป็นคนไร้บ้านเนื่องจากนายจ้างหยุดกิจการชั่วคราว ทำให้ขาดรายได้ ไม่สามารถเช่าห้องอยู่อาศัย และไม่สามารถเดินทางกลับภูมิลำเนาในต่างจังหวัดได้ จึงต้องอาศัยพื้นที่สาธารณะ
4. คนไร้บ้านบางส่วนไม่มีบัตรประจำตัวประชาชน และส่วนมากไม่มีบัญชีธนาคารหรือสมาร์ทโฟน จึงไม่สามารถเข้าถึงการช่วยเหลือของรัฐได้

5. ผู้ประสบความยากลำบากขาดรายได้ที่เพียงพอต่อการยังชีพ โดยเฉพาะการขาดแคลนเครื่องอุปโภคบริโภคและไม่สามารถเช่าที่อยู่อาศัยได้ โดยได้รับผลกระทบจากการไม่สามารถประกอบอาชีพได้
6. กลุ่มคนจนเมืองคนชนบทมีวัฒนธรรมทานอาหารร่วมกัน และมีข้อจำกัด ที่ต้องใช้ห้องนอนและห้องน้ำร่วมกัน เนื่องจากมีพื้นที่จำกัด
7. แรงงานนอกระบบในประเทศไทยส่วนมากเป็นกลุ่มเปราะบาง เนื่องจากไม่สามารถเข้าสู่โครงข่ายความคุ้มครองทางสังคมได้
8. ประชาชนเกิดความกลัว/อคติหรือความไม่ไว้วางใจต่อกลุ่มเป้าหมายที่อยู่ในศูนย์พักพิง เนื่องจากอาจมีพาหะทำให้ติดเชื้อได้ง่าย
9. ผู้ใช้บริการในสถานฯ เมื่อเกิดการ Lockdown ไม่ได้ทำกิจกรรมหรือการพบญาติ ซึ่งอาจทำให้ผู้รับเกิดความเครียด
10. ข้อจำกัดด้านสถานที่ เนื่องจากมีความจำเป็นต้องเว้นระยะห่างทางสังคม จึงทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร
11. ผู้ให้การสนับสนุนดูแลช่วยเหลือลดลง (เดิมเป็นผู้ซึ่งให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง) เนื่องจากขาดการติดต่อหรือการปฏิสัมพันธ์กับภายนอก
12. มีกลุ่มเป้าหมายที่เป็นโรคติดต่ออื่นๆ ซึ่งถูกประสานส่งต่อจากหน่วยต่างๆ และไม่สามารถปฏิเสธเพื่อรับบริการได้ ซึ่งอาจจะมีพาหะโรคติดต่อ
13. บุคลากร/ผู้ดูแลมีจำนวนไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้รับบริการและหวาดกลัวต่อการติดเชื้อ

ผลกระทบเชิงบวก

1. ได้รับความรู้/คำปรึกษาแนะนำในการดูแลตนเอง (วิธีการ: ลงพื้นที่ให้ความรู้)
2. การเข้าถึงสวัสดิการ/บริการได้อย่างรวดเร็วผ่านช่องทางการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่างๆ เช่น ศูนย์ช่วยเหลือสังคม 1300 , นโยบาย รมต. เป็นต้น
3. ในภาวะวิกฤตได้มีการจัดทำฐานข้อมูล เพื่อนำมาบริหารจัดการทรัพยากรในการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบมากขึ้น
4. เกิดการบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีเครือข่ายที่เข้มแข็งด้านสังคมที่สามารถดูแลกลุ่มเป้าหมายครอบคลุมมากยิ่งขึ้น
5. มีการระดมทรัพยากรจากภาคส่วนที่นำมาช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น (โอกาสในการเข้าถึงทรัพยากรมากขึ้น)
6. กลุ่มเป้าหมายเป็นที่รู้จักในสังคมไทยและประชาชนได้ยอมรับและตระหนักถึงการช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมาย รวมถึงลดปัญหาคนเร่ร่อน/คนไร้ที่พึ่งได้ส่วนหนึ่ง
7. เกิดรูปแบบการทำงานใหม่ให้เข้าถึงความต้องการของกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น อาทิ บ้านปันสุข (มีที่พักให้ฟรีสำหรับผู้ทำงาน)

ทั้งนี้ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อฯ ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยและทั่วโลก ทั้งด้านเศรษฐกิจ สุขภาพ สิ่งแวดล้อม และสังคม ซึ่งรวมไปถึงกลุ่มเป้าหมายของกระทรวง พม. โดยผลกระทบเหล่านี้ มาจากการแพร่ระบาดของเชื้อโดยตรง และผลกระทบทางอ้อม ที่เกิดจากมาตรการระงับการแพร่ระบาด จึงทำให้หน่วยงานต่าง ๆ ร่วมมือกันแก้ปัญหาผลกระทบเหล่านี้ และออกมาตรการเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบ เพื่อให้ทุกคนสามารถใช้ชีวิตและผ่านพ้นวิกฤติครั้งนี้ไปได้

บทบาทภารกิจของพม.
ต่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของ
ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19

บทบาทภารกิจของพม. ต่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการพัฒนาสังคม การสร้างความเป็นธรรมและความเสมอภาคในสังคม การส่งเสริมพัฒนาคุณภาพและความมั่นคงในชีวิต สถาบันครอบครัว และชุมชน ทั้งนี้เมื่อสถานการณ์ ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของคนไทย พม.จึงมีบทบาทหน้าที่หลักในการให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ โดยสามารถจำแนกบทบาทภารกิจของพม. เป็น 3 ประเภท ได้แก่ ภารกิจตามกฎหมาย แผนปฏิบัติการนโยบายของพม. ภารกิจตามมาตรการที่ได้รับมอบหมาย และภารกิจช่วยเหลือเยียวยากลุ่มเปราะบาง ซึ่งทางกระทรวงพม.ได้มีการบริหารจัดการสถานการณ์ครั้งนี้อย่างเป็นระบบ โดยมีแผนงานและโครงการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในระยะเร่งด่วน ระยะกลาง และระยะยาว เพื่อช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบโดยเร็วที่สุด ตลอดจนมีแผนการดำเนินงานเพื่อรองรับความปรกติใหม่ (New normal) และนำมาปรับใช้กับสถานการณ์ปัจจุบัน อันจะส่งผลให้ความรุนแรงของการแพร่ระบาดลดลง อีกทั้งสังคมมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นในการดำเนินชีวิตภายใต้วิกฤตินี้

ภารกิจตามกฎหมาย แผนปฏิบัติการนโยบายของกระทรวงพม.

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) “สังคมมีความมั่นคง ประชาชนลดการพึ่งพาจากรัฐ” โดยประสงค์ของยุทธศาสตร์ พม. คือ มนุษย์มีการพัฒนาศักยภาพ มีความรับผิดชอบต่อสังคม และได้รับโอกาสที่เท่าเทียม สังคมที่มีระบบสวัสดิการที่สมบูรณ์ มีความเหลื่อมล้ำลดลง การดำเนินงานมีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานมากขึ้น

ทั้งนี้ เป็นจุดสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของกระทรวง โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนและสังคม ประกอบด้วย 5 ยุทธศาสตร์ 17 แผนงาน เพื่อรับสถานการณ์ทางสังคม การพัฒนาในอนาคต ให้มีความเป็นธรรมในสังคมและความเหลื่อมล้ำลดลงในทุกมิติ มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง มีการเข้าถึงทรัพยากรและบริการทางสังคมที่มีคุณภาพ ยุติธรรมทั่วถึง เป็นรากฐานที่มั่นคงของชุมชนสังคม เพื่อพัฒนาคนและสังคมไทยให้เป็นรากฐานที่แข็งแกร่งของประเทศไทยในอนาคตปี 2579 ที่มีความสัมพันธ์กับภารกิจของกระทรวง กล่าวคือ

คนไทยมีศักยภาพในการร่วมกันพัฒนาประเทศ สามารถปรับตัวรองรับบริบทการพัฒนาในอนาคต มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีทักษะในการวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง มีจิตสำนึกวัฒนธรรมที่ดีงาม รู้คุณค่าความเป็นไทย และมีความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นรากฐานที่มั่นคงของชุมชนสังคม รักชาติ และสถาบันพระมหากษัตริย์

สังคมไทยเป็นสังคมที่เป็นธรรม มีความเหลื่อมล้ำน้อย ได้แก่ อัตราความยากจนต่ำ มีการกระจายโอกาสการเข้าถึงทรัพยากรสร้างฐานอาชีพ บริการทางสังคมที่มีคุณภาพ และกระบวนการยุติธรรมอย่างทั่วถึงไม่ทุจริต โดยที่ประชาชนทุกช่วงวัยมีคุณภาพชีวิตที่ดี ครอบครัวอยู่ดีมีสุข

ซึ่งหากพิจารณาความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ของรัฐบาลกับแผนยุทธศาสตร์กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนของสังคม ทิศนคติการพัฒนาตนเองเพื่อตนเองและการมีส่วนร่วมพัฒนาสังคมทุกภาคส่วนจะต้องมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาที่เชื่อมโยงในด้านต่างๆ นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตและการพัฒนาสังคม

2. ผลักดันนโยบายและยุทธศาสตร์ในองค์รวมและเน้นการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้าง นโยบายต้องสะท้อนการพัฒนาสังคมองค์รวมอย่างต่อเนื่อง มีทิศทางพัฒนาที่ชัดเจน โดยมีการกำหนดนโยบายเฉพาะกลุ่มเป้าหมาย (Targeting) ตามระดับความจำเป็นแทนการช่วยเหลือแบบถ้วนเฉลี่ยเท่ากัน มีทิศทางเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนสนับสนุนนโยบายที่เน้นการพัฒนาฐานรากก่อให้เกิดการปฏิรูปอย่างยั่งยืนในระยะยาว

3. บริหารการเปลี่ยนแปลง (Change Management) และการตอบสนองการเปลี่ยนแปลงที่รุนแรงรวดเร็ว เพื่อตอบสนองบริบทการเปลี่ยนแปลงแห่งศตวรรษที่ 21 เพื่อให้เกิดการส่งมอบองค์ความรู้ บ่มเพาะทักษะ พัฒนาฐานข้อมูลและงานวิจัยเพื่อการบริหารนโยบายทางสังคมที่มีประสิทธิภาพ ลดโอกาสการรั่วไหลการเกิดทุจริต และส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสังคมอย่างแท้จริง

4. เร่งพัฒนาสมรรถนะเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากร (Capacity Building) ทั้งในส่วนของหน่วยงานภาครัฐ เน้นเรื่องความคิดและการปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์ พร้อมกับการพัฒนาศักยภาพให้กับภาคีเครือข่ายภาคเอกชน ภาคประชาสังคม รวมถึงการส่งเสริมการพัฒนาในเชิงรุกของประชาชนคนไทย ทุกช่วงวัยในสังคมให้พัฒนาตนเองอยู่เสมอ

5. การสื่อสารเชิงรุก สื่อสารยุทธศาสตร์ทำงานเชิงรุกและดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อประโยชน์ของประเทศและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ประเด็นที่สอดคล้องกัน สามารถนำมาปรับใช้ในการวางแผนเพื่อรองรับกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วน ดังนั้น การเตรียมความพร้อมกับเหตุการณ์ที่จะต้องเผชิญในอนาคต โดยเฉพาะภายใต้บทบาทภารกิจของกระทรวง ที่จำเป็นจะต้องปรับกลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงานของกระทรวงที่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต จึงจะสามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายในขณะนั้นได้อย่างครอบคลุม ทัวถึง และเท่าเทียม

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้กำหนดแผนปฏิบัติการราชการระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563-2565) ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นกรอบแนวทางการทำงานของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในระยะ 3 ปี ที่มุ่งยกระดับไปสู่การเป็นองค์กรภาครัฐที่มีศักยภาพสูงและเป็นองค์กรหลักในการกำหนดนโยบายสังคม โดยมีเป้าหมายที่จะพัฒนานคนให้มีศักยภาพและมีความมั่นคงในชีวิต รวมถึงสร้างสังคมแห่งโอกาสและมีความเท่าเทียมกัน โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. แผนปฏิบัติการเรื่อง พัฒนาศักยภาพคน ครอบคลุม ชุมชนให้มีความเข้มแข็ง และสร้างระบบที่เอื้อต่อการพัฒนาคนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีเป้าหมายดังนี้

- 1.1 ครอบครัวยุคใหม่สามารถดูแลสมาชิกในครอบครัวได้อย่างมีคุณภาพและเหมาะสมตามแต่ละช่วงวัย
- 1.2 เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาให้เจริญเติบโตเต็มศักยภาพและมีพัฒนาการสมวัย
- 1.3 เด็กและเยาวชนมีทักษะที่สอดคล้องกับโลกในศตวรรษที่ 21 และมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม

ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศมากขึ้น

- 1.4 วัยแรงงานมีความพร้อมทุกมิติในการเป็นผู้สูงอายุที่พึ่งพาตนเองได้

- 1.5 ผู้สูงอายุพึ่งพาตนเองได้ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม
 - 1.6 ชุมชนมีความเข้มแข็ง สามารถแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่ในทุกมิติ
 2. แผนปฏิบัติการราชการเรื่อง สร้างหลักประกันทางสังคมที่ครอบคลุมและเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย เฉพาะ มีเป้าหมาย คือ ประชากรกลุ่มเป้าหมายมีความมั่นคงในการดำรงชีวิต
 3. แผนปฏิบัติการราชการเรื่อง ส่งเสริมภาคีเครือข่ายอย่างเป็นระบบสู่การเป็นหุ้นส่วนทางสังคม มีเป้าหมาย ดังนี้
 - 3.1 กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีระบบบริหารจัดการภาคีเครือข่ายอย่างมีประสิทธิภาพ
 - 3.2 ภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมอย่างเป็นระบบที่ให้ผลตอบแทนทางสังคมบนพื้นฐานความรับผิดชอบประเด็นปัญหาทางสังคม
 4. แผนปฏิบัติการราชการเรื่อง ยกกระดับองค์กรสู่การเป็นผู้นำทางสังคม มีเป้าหมายดังนี้
 - 4.1 พม. เป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง และมีบุคลากรที่มีคุณภาพและการทำงานแบบมีอาชีพในระดับสากล
 - 4.2 ประชาชนได้รับการด้านสังคมที่รวดเร็วและสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการในพื้นที่และปรับสมดุลภาครัฐให้มีขนาดที่เหมาะสม
 - 4.3 พม. เป็นองค์กรที่มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้และมีภาพลักษณ์ที่เป็นองค์กรธรรมาภิบาล
- ทั้งนี้ จากแผนดังกล่าวสามารถนำมาปรับใช้ในการวางแผนเพื่อรองรับกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และเป็นพลวัต ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาคส่วนต่างๆ รวมทั้งในภาพองค์รวมของประเทศ ดังนั้น การเตรียมความพร้อมพร้อมกับเหตุการณ์ที่จะต้องเผชิญในอนาคต โดยเฉพาะภายใต้บทบาทภารกิจของกระทรวง จึงจำเป็นต้องปรับกลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงานของกระทรวงที่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตจึงจะสามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายในขณะนั้นได้อย่างครอบคลุม ทัวถึง และเท่าเทียม
- ในส่วนของมาตรการสำหรับบุคลากรของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้มอบนโยบายการปฏิบัติงานในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 เมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2563 โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้
- เป้าหมายงานของ พม. คือ คุณภาพงานต้องดีขึ้นรวดเร็วมากขึ้นตอบโจทย์ประชาชนมากขึ้น และภาพลักษณ์องค์กร พม. ดีขึ้น โดยสถานการณ์วิกฤติในครั้งนี้ เป็นบทพิสูจน์ของ พม. ซึ่งเป็นเสาหลักด้านสังคมส่งผลให้มีประชาชนและครอบครัว ได้รับผลกระทบจำนวนมาก เมื่อเหตุการณ์คลี่คลายลง (Unskilled Worker) จะไม่สามารถกลับไปทำงานปกติได้ จึงต้องมีพัฒนาอาชีพ (Re - Training or New skills) ซึ่งในสังคมอนาคตจะเกิดฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) ประชาชนต้องมีการปรับตัวในการดำรงชีวิต เช่น การสวมหน้ากากอนามัย การใช้ดิจิทัลใน Lifestyle การทำงานที่บ้าน (Work from Home) การปรับระยะเวลาการทำงานเป็นต้น ส่วนด้านการป้องกัน และด้านการรักษา ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 เป็นหน้าที่ของกระทรวงสาธารณสุข และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แต่ด้านการเยียวยา เป็นบทบาทของ พม. เป็นหลัก พม. ต้องมีการปรับตัวองค์กร ทำงานแบบบูรณาการข้ามหน่วยงาน มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน โดยดำเนินการ ดังนี้

1) ควรปรับลดขั้นตอนการทำงานให้น้อยลง และปรับปรุงกฎระเบียบ โดยยึดความเดือดร้อนของประชาชน เป็นประการสำคัญ ผู้รับบริการได้รับความสะดวก และง่ายต่อการเข้าถึง/ติดต่อสอบถาม

2) พัฒนาศักยภาพให้ก้าวทันสถานการณ์ "New Normal" โดยการใช้ดิจิทัลในการพัฒนาตนเองและองค์กร เพื่อความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน การใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร มีการเรียนรู้ตลอดเวลา โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ การประยุกต์ใช้ Mobile 5G ในการทำงานการปรับวิธีคิดใหม่ หรือ มุมมองแบบใหม่ “ฉกัทัศน์” ของบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในองค์กรของตนเองทุกระดับ พร้อมพัฒนาศักยภาพให้พร้อมสามารถนำไปปฏิบัติจริง

3) การปรับการบูรณาการข้ามหน่วยงาน

4) มีการใช้ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ในการทำงาน เชื่อมโยงกับกระทรวงอื่น และสามารถวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ รองรับการวางแผนสถานการณ์ล่วงหน้าได้ดี

นอกจากนี้ ได้กำหนดมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา-19 สำหรับบุคลากรและหน่วยบริการกลุ่มเป้าหมายในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ไว้ในประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา-19 ณ วันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2563 โดยมีข้อสั่งการสำคัญ ดังนี้

- งดเดินทางไปยังประเทศกลุ่มเสี่ยง
- กรณีได้รับอนุญาตให้เดินทางไปประเทศเสี่ยง หลังจากกลับมาต้องทำการกักตัว 14 วัน และเข้าพบแพทย์เพื่อตรวจหาเชื้อไวรัสโคโรนา-19
- ผู้มีไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก หรือมีปัญหาอื่น ๆ เกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจ หรือใกล้ชิดผู้เดินทางกลับจากพื้นที่เสี่ยงและอยู่ในระหว่างการกักตัวเพื่อเฝ้าระวังอาการ ให้รีบไปพบแพทย์และเฝ้าสังเกตอาการ
- ขอให้หน่วยงานคัดกรองบุคคลและผู้มาติดต่อราชการทุกคน
- บุคลากรที่เดินทางไป-กลับจากต่างประเทศ ที่ไม่ใช่กลุ่มเสี่ยง ต้องปฏิบัติตามคำแนะนำของกระทรวงสาธารณสุขอย่างเคร่งครัด

ภารกิจตามมาตรการที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาล

รัฐบาลได้มีคำสั่งให้จัดตั้งศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 โดยให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีส่วนรับผิดชอบดำเนินการใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการสาธารณสุข ด้านเวชภัณฑ์ป้องกัน ด้านมาตรการป้องกัน และด้านมาตรการให้ความช่วยเหลือเยียวยา โดยต้องดำเนินการตามกฎหมายระเบียบหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องเป็นหลัก มีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านการสาธารณสุข

คณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติ ได้ประกาศให้โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 เป็นโรคติดต่ออันตราย ลำดับที่ 14 ภายใต้พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 ดังนั้น ทุกกระทรวงจึงต้องกำหนดแนวทางและมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา-19 รวมถึงการปฏิบัติตามคำแนะนำของกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข จากข้อมูลรายงานสรุปรายงานของศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-19 ของกระทรวง ณ วันที่ 22 มิถุนายน 2563 พบว่า

➤ จำนวนบุคลากร 9,856 คน ไม่มีอาการป่วย 9,856 คน ไม่มีผู้อยู่ระหว่างกักกัน 14 วัน และยังไม่พบผู้ติดเชื้อที่ต้องได้รับการรักษา

➤ กลุ่มเป้าหมายในสถาบันของกระทรวง

- 1) เด็กที่เป็นกลุ่มเสี่ยง อยู่ระหว่างกักกัน 14 วัน จำนวน 183 คน
- 2) สตรีที่เป็นกลุ่มเสี่ยง อยู่ระหว่างกักกัน 14 วัน จำนวน 8 คน
- 3) ผู้สูงอายุที่เป็นกลุ่มเสี่ยง อยู่ระหว่างกักกัน 14 วัน จำนวน 2 คน
- 4) คนไร้ที่พึ่ง/ขอทานที่เป็นกลุ่มเสี่ยง อยู่ระหว่างกักกัน 14 วัน จำนวน 29 คน
- 5) ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ที่เป็นกลุ่มเสี่ยง อยู่ระหว่างกักกัน 14 วัน จำนวน 4 คน

➤ แนวทางการดำเนินงาน

1) ให้ข้อมูลแนะนำปรึกษา

- จัดทีมเจ้าหน้าที่นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา และเจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษา ให้บริการคำปรึกษา แก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ในสถานที่ทำงาน และทางโทรศัพท์

- นักสังคมสงเคราะห์หมั่นตรวจเยี่ยมให้คำแนะนำการดูแลสุขภาพอนามัยของตนเอง พร้อมทั้งให้เจ้าหน้าที่รักษาความสะอาดพื้นที่ต่าง ๆ โดยเฉพาะอาคารเรือนนอน ห้องรับประทานอาหารให้เป็นไปตามมาตรฐานสุขาภิบาล เป็นประจำทุกวัน

2) การควบคุมและจำกัดการแพร่ระบาด

- จัดจุดให้บริการเจลล้างมือใส่หน้ากากอนามัย รวมถึงจัดให้มีจุดคัดกรองและติดตั้งแอลกอฮอล์สำหรับล้างมือทั้งในส่วนของผู้มาติดต่อราชการ

- ไม่ใช้ของร่วมกับผู้อื่น เช่น ผ้าเช็ดหน้า แก้วน้ำ หลอดดูดน้ำ ใช้ช้อนกลางหรือรับประทานอาหารแยกกับผู้อื่น เป็นต้น

- การจัดห้องประชุม จัดให้มีอากาศถ่ายเท เว้นที่นั่งให้มีระยะห่างกันพอสมควรหรือเว้นการใกล้ชิดระยะ 1 เมตร รวมทั้งการจำกัดจำนวนผู้เข้าร่วมประชุมหรือมีการประชุมทางไกลหรือออนไลน์

- การงดเว้นหรือชะลอการเดินทางไปในประเทศหรือในพื้นที่เสี่ยงรวมไปถึงขอความร่วมมือในการชะลอ การเดินทางข้ามจังหวัดเพื่อลดการติดต่อหรือการแพร่เชื้อ

- การประเมินสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ของกลุ่มเป้าหมาย อาทิ กลุ่มคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ เชื่อมโยงข้อมูลคนพิการและคาดการณ์สถานการณ์แนวโน้มที่คนพิการติดเชื้อ รวมถึงการคัดกรองผู้ต้องสงสัยติดเชื้อ และผู้ติดเชื้อให้ได้รับดูแล/รักษาอย่างถูกวิธี ตามกระบวนการของกระทรวงสาธารณสุข

3) การเตรียมความพร้อมด้านการรักษาพยาบาล

- จัดเตรียมเทอร์โมมิเตอร์วัดไข้ เพื่อใช้สำหรับผู้ที่ตัวร้อนหรือเริ่มแสดงอาการป่วย และติดตามเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด

- จัดเตรียมยาสามัญประจำบ้าน เจลล้างมือ แอลกอฮอล์ฆ่าเชื้อ 70% และหน้ากากอนามัย ก่อนเข้าสำนักงาน

- เตรียมบุคลากรหน่วยเคลื่อนที่เร็วจำนวน 2 คน กรณีเข้าเกณฑ์มีความเสี่ยงหรือมีอาการสงสัยติดเชื้อ จะดำเนินการแจ้งสายด่วน 1669 เพื่อจัดรถพยาบาลมารับตัว

- ให้เจ้าหน้าที่ศึกษาข้อมูลสิทธิการรักษาพยาบาลของตนเอง หากมีอาการที่น่าสงสัยว่าป่วยจากไวรัสโควิด-19 ให้รับการตรวจรักษาที่โรงพยาบาลตามสิทธิที่ตนมีอยู่

- การสำรวจและเตรียมการจัดตั้งศูนย์กักกัน มีการบริหารจัดการศูนย์กักกันโรคและเฝ้าสังเกตอาการที่ปลอดภัย รวมทั้งประสานเพื่อดำเนินการจัดส่งผู้ป่วยเข้ารับการรักษา อาทิ อาคารบางพลีคอมเพล็กซ์ ศูนย์พัฒนาศักยภาพ และอาชีวนคพิการบ้านโมกุล จังหวัดลพบุรี

4) การสื่อสารความเสี่ยงและการสื่อสารสาธารณะ

- มีการประชุมของแต่ละหน่วยงานและทีม One Home เพื่อซักซ้อมการดูแลป้องกันการแพร่ระบาดของโรคแก่ตัวเองและครอบครัวเพื่อให้บุคลากรมีความรู้ในการติดต่อสื่อสารกับผู้ใช้บริการทางโทรศัพท์และการติดต่อขอรับบริการด้วยตัวเอง

- ประชาสัมพันธ์มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) อาทิ การปฏิบัติตามมาตรการต่างของรัฐบาล อาทิ การห้ามเดินทางข้ามพื้นที่/สถานที่จุดเสี่ยงยังไม่ได้เปิดให้บริการ พร้อมจัดทำป้ายแจ้งเตือนให้ความรู้ และแนะนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องผ่านช่องทางต่างๆ เช่น เว็บไซต์, ไลน์, เฟซบุ๊ก เป็นต้น

- มีการส่งต่อข้อมูลภายในที่เกี่ยวข้องกับโรคระบาดอย่างระมัดระวัง เริ่มการตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูลให้แน่ชัดก่อน จากนั้นจึงเผยแพร่โดยต้องได้รับอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาเท่านั้น

2. ด้านเวชภัณฑ์ป้องกัน

ในการประชุมเมื่อวันจันทร์ที่ 13 เมษายน 2563 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบมาตรการที่คณะกรรมการบริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 เสนอ โดยด้านมาตรการป้องกันต้องลดโอกาสการแพร่ระบาดของโรคในสถานที่ต่าง ๆ ที่มีความเสี่ยงสูง ได้แก่ ปิดสถานที่ที่มีความเสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของโรคเพิ่มขึ้น สถานที่ซึ่งผู้คนมาชุมนุมที่มีการเบียดเสียดใกล้ชิด งดการจัดกิจกรรมรวมคนจำนวนมาก ลดความเสี่ยงของการแพร่เชื้อในสถานที่ที่มีประชาชนใช้บริการจำนวนมาก

1. ตั้งแต่วันที่ 7 มี.ค. 63 พม. ระดมจิตอาสา อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ข้าราชการ และผู้ที่สนใจ กว่า 498 หน่วยงานภายใต้สังกัด พม. ทั่วประเทศ ผลิตหน้ากากผ้าแจกประชาชนรวมทั้ง สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.) ทุกจังหวัด เร่งทำหน้ากากผ้าที่เย็บด้วยมือ จักเย็บผ้า เพื่อนำไปแจกจ่ายให้กับผู้รับบริการของหน่วยงาน พม. ประชาชนในพื้นที่ ซึ่งยอดสะสมล่าสุดที่ได้รับรายงานของทุกกรมสังกัดกระทรวง พม. และ พมจ. ทั่วประเทศ ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2563 มีจำนวนทั้งสิ้น 1,990,230 ชิ้น แจกสะสม 1,990,357 ชิ้น (เฉพาะวันที่ 31 กรกฎาคม 2563 ผลิตได้ 613 ชิ้น แจกจ่าย 3,486 ชิ้น)

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้จัดซื้อหน้ากากทางเลือก (หน้ากากผ้า) จำนวน 2,000,000 ชิ้น ซึ่งขณะนี้ ได้ดำเนินการจัดสรรให้กับทั้ง 76 จังหวัด และกรุงเทพมหานคร เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

2. ปรับปรุงระบบงบประมาณ เพื่อจัดสรรงบประมาณสำหรับใช้ป้องกันและแก้ไขปัญหา ในสถานการณ์การแพร่ระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อาทิ การจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในด้านเวชภัณฑ์แจกจ่าย ให้กับประชาชน

3. เตรียมความพร้อมด้านเวชภัณฑ์และการป้องกันเพื่อลดความเสี่ยงจากสถานการณ์การแพร่ระบาด เชื้ออย่างต่อเนื่อง อาทิ การจัดหาเครื่องวัดอุณหภูมิการทำความสะอาด Big Cleaning Day ในสถานที่ทำงาน และอาคารในศูนย์/สถานหน่วยงานในสังกัด การพ่นฆ่าเชื้อโรคในสถานที่ทำงานการผลิตหน้ากากอนามัยผ้า (ทางเลือก) และเจลแอลกอฮอล์เพื่อใช้สำหรับเจ้าหน้าที่ และประชาชนทั่วไป

4. การสร้างช่องทางเข้าถึงเครื่องอุปโภค บริโภค และเวชภัณฑ์สำหรับผู้รับบริการเพื่อให้ง่าย ต่อการเข้าถึง เช่น กลุ่มผู้พิการและผู้สูงอายุ เป็นต้น

3. ด้านมาตรการป้องกัน

หน้ากากอนามัยผลิตไม่ทันต่อความต้องการเนื่องจากขาดแคลนวัตถุดิบ ขณะเดียวกัน หน้ากากอนามัย ควรจะนำไปใช้กับแพทย์และพยาบาลผู้ที่มีความจำเป็นก่อน ส่วนประชาชนทั่วไปที่ไม่ได้เจ็บป่วย สามารถใช้หน้ากากผ้าในการป้องกันตนเองได้ ดังนั้น พม. จึงได้กำหนดมาตรการป้องกัน ดังนี้

3.1 การป้องกันในหน่วยงาน พม. มีการจัดการทำงานเพื่อให้เกิดการเว้นระยะห่างทางสังคม

- การเหลื่อมเวลาทำงาน
- การทำงานที่บ้าน (Work From Home)
- จัดพื้นที่ทำงาน
- การคัดกรองเบื้องต้นการตรวจวัดอุณหภูมิร่างกายของเจ้าหน้าที่ก่อนเข้าสู่สถานที่ทำงาน พร้อมทั้งวัดอุณหภูมิร่างกายของผู้ที่มาติดต่อราชการญาติของเจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้อง

3.2 การป้องกันในผู้ใช้บริการสถาบัน

- ห้ามผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าเขตพื้นที่
- งดการเยี่ยมและจัดกิจกรรม
- งดการสัมผัสร่างกายผู้บริการ
- สร้างความรู้ความเข้าใจให้ผู้ใช้บริการ

3.3 ผู้ใช้บริการในพื้นที่

- จัดประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ในการดูแลตนเอง

3.4 การเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์สาธารณะโครงการ “Know Covid รู้ทันโควิด” โดยความร่วมมือระหว่างกระทรวง พม. องค์การอนามัยโลก (WHO) ประจำประเทศไทย กระทรวงสาธารณสุข กลุ่ม Know Covid และกลุ่มบริษัท บันลือ กรุ๊ป ในนามหนังสือการ์ตูนไทย “ชายหัวเราะ” เพื่อเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจช่วยให้ประชาชนรู้จักการป้องกันตัวเองและผู้อื่นให้ปลอดภัยที่ถูกต้องเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ด้วยการสื่อสารในรูปแบบที่เข้าใจง่าย แจกจ่ายให้กับกลุ่มเป้าหมายของกระทรวง พม. ทั่วประเทศ

3.5 การส่งเสริมและสนับสนุนให้มีรายการวิทยุสำหรับเด็กและเยาวชนเพื่อเปิดพื้นที่ความรู้ นำเสนอข่าวสารและสาระที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน โดยนําร่องผลิตรายการวิทยุสำหรับเด็กและเยาวชน ออกอากาศในช่วงเวลาตามประกาศ กสทช.

3.6 การบริหารความต่อเนื่องและปฏิบัติการในภาวะฉุกเฉินรองรับสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา-19 อาทิ การจัดทำแผนบริหารความต่อเนื่อง แผนบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤต (Business Continuity Plan : BCP) ในระดับกรม/ศูนย์หรือสถานรับบริการในพื้นที่แผนปฏิบัติการกรณีเผชิญเหตุ และมีผู้ติดเชื้อไวรัส รวมถึงการกำหนดมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดฯ เพื่อลดความเสี่ยงจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา-19

3.7 การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อในรูปแบบและช่องทางต่าง ๆ (เช่น ชุดความรู้และสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับไวรัสโคโรนา-19 ให้คนพิการทุกประเภทเข้าถึงได้) รวมทั้งประชาสัมพันธ์ผ่านกลไกในระดับพื้นที่ เพื่อสร้างความตระหนักรู้ทางสังคมและสนับสนุนการจัดการตนเองจากสถานการณ์การระบาดให้กักบังครรถือข่าย และประชาชนในพื้นที่

3.8 การเตรียมความพร้อมสำหรับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องทำประจำต่อเนื่องในกรณีที่มีมาตรการปฏิบัติงานที่บ้าน Work at Home หรือ การเลื่อนเวลาในการทำงาน อาทิ การเตรียมอุปกรณ์เทคโนโลยีสำหรับพร้อมใช้ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพา เครื่องพิมพ์ เพื่ออำนวยความสะดวก การจัดประชุมทางไกลหรือผ่านระบบ Conference การแชร์ข้อมูล/เอกสาร การสำรองข้อมูล

3.9 เสริมสร้างความรู้ให้อาสาสมัครและกลไกในระดับพื้นที่ (เช่น อาสาสมัครคนพิการ ศูนย์พัฒนาสตรีและครอบครัว สมาเด็กและเยาวชน องค์กรด้านคนพิการ เป็นต้น) ในการเฝ้าระวังผลกระทบที่อาจเกิดกับกลุ่มเป้าหมาย การแจ้งเตือนสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา-19 รวมทั้งเตรียมความพร้อมรับมือในการป้องกันแก้ไขสถานการณ์การระบาดของโรคอย่างเต็มที่

4. ด้านมาตรการให้ความช่วยเหลือเยียวยา

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในประเทศไทย ทำให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในหลายด้าน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ และสังคม และคาดการณ์ว่ากลุ่มสำคัญที่จะได้รับผลกระทบดังกล่าว คือ กลุ่มผู้มีรายได้น้อย ผู้ที่มีอาชีพรับจ้างรายวัน ซึ่งอาจก่อให้เกิดการว่างงาน ขาดรายได้ที่จะนำมาใช้ในครอบครัวอย่างกะทันหัน นอกจากนั้น ยังมีครอบครัวยากจน เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุ หรือคนพิการ ซึ่งอาจเป็นผู้ติดเชื้อเอง ต้องเข้ารับการรักษา จนไม่สามารถทำงานได้ หรือเป็นผู้ที่ต้องดูแลผู้ติดเชื้อในครอบครัว ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในสังคมเป็นวงกว้าง

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีการเตรียมการเกี่ยวกับแนวทางหรือมาตรการเยียวยา ช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อย คนยากจน กลุ่มเด็กเยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายในความรับผิดชอบของกระทรวงฯ โดยจะพิจารณาให้ความช่วยเหลือตามสภาพปัญหาความเดือดร้อน โดยเป็นไปตามหลักเกณฑ์ กฎหมายที่ พ.ม. รับผิดชอบอยู่ เช่น การช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคมกรณีฉุกเฉิน การสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน การให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะยากลำบาก การสงเคราะห์ให้แก่ครอบครัวคนพิการ การฝึกทักษะอาชีพ ให้กับผู้มีรายได้น้อย สตรี หรือผู้สนใจ

รวมถึงการปรับปรุงซ่อมแซมที่อยู่อาศัยให้กับผู้มีรายได้น้อย คนพิการ หรือผู้สูงอายุ ซึ่งในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กระทรวงฯ ได้มีมาตรการให้ความช่วยเหลือเยียวยา กลุ่มเป้าหมายตามภารกิจ ดังนี้

1. เด็กและเยาวชน

1.1 ใช้กลไกสภาเด็กและเยาวชนที่มีอยู่ทุกตำบลในประเทศ (7,777 แห่ง) เป็นจิตอาสาในการประสานงานและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบปัญหา และผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์

1.2 เด็กและเยาวชนที่อยู่ในครอบครัวที่ได้รับผลกระทบ ช่วยเหลือเยียวยาตามกระบวนการสังคมสงเคราะห์เด็กและครอบครัว อาทิ โครงการช่วยเหลือเด็กที่อาศัยในครอบครัวที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโคโรนา (COVID-19) เพื่อให้เด็กที่อาศัยในครอบครัวที่ได้รับผลกระทบได้รับการช่วยเหลืออย่างทั่วถึงที่ รวมทั้งให้เด็กอายุ 1-3 ปี ได้รับนมผงในการเลี้ยงดูให้มีความเจริญเติบโตและมีพัฒนาการที่สมวัย

1.3 จัดเตรียมสถานที่รองรับเด็กที่ไม่มีผู้ดูแล กรณี พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ติดเชื้อ

1.4 การลงพื้นที่ให้ความช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ได้แก่ ผู้ประสบปัญหาไม่มีรายได้ /ว่างงาน / ถูกเลิกจ้าง

1.5 การปรับระเบียบว่าด้วยการจ่ายเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด โดยปรับระเบียบเพื่อรองรับให้ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ให้สามารถลงทะเบียนในภายหลังได้มีผลบังคับใช้แก่เด็กที่เกิดในเดือนมกราคม 2563 เป็นต้นไป

1.6 โครงการเยาวชนไทยสู้ภัย COVID-19 เพื่อช่วยเหลือผู้สูงอายุในพื้นที่ให้ปลอดภัยจากเชื้อไวรัส COVID-19 โดยทำหน้าที่ 1) เรียนรู้หลักสูตรการเป็นสมาชิกจิตอาสาเยาวชนไทยสู้ภัย COVID-19 ทางออนไลน์ 2) ตั้งกลุ่มโซเชียลเพื่อสื่อสารให้ข้อมูลของสภาเด็กและเยาวชนและกลุ่มเยาวชน 3) ปกป้องปύาตายายเริ่มจากการดูแลคนในครอบครัวให้มีความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติตามวิธีการป้องกันการติดเชื้ออย่างเคร่งครัด 4) สสำรวจข้อมูลผู้สูงอายุด้วยระบบ Google Form เพื่อประเมินสถานการณ์และความต้องการความช่วยเหลือของผู้สูงอายุ และ 5) ดย. นำผลสำรวจข้อมูลจากระบบ Google Form ส่งต่อบ้านพักเด็กและครอบครัวเพื่อประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุต่อไป

1.7 การดำเนินการของศูนย์ให้คำแนะนำปรึกษาด้านเด็ก เยาวชน และครอบครัว (Children Youth and Family Counseling Center) เป็นกลไกหนึ่งที่เป็นช่องทางในการเข้าถึงผู้รับบริการผ่านบ้านพักเด็กและครอบครัวทั่วประเทศ เพื่อให้คำแนะนำปรึกษาปัญหาในการเลี้ยงดูบุตรตามช่วงวัยให้คำปรึกษาผู้ประสบปัญหาในด้านต่างๆ เช่น ความรุนแรงการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์การถูกเลิกจ้างงานการว่างงานการแสวงหาโอกาสในการประกอบอาชีพใหม่มีกลไกการทำงานโดยเครือข่ายสภาเด็กและเยาวชนและอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) เฝ้าระวังแจ้งเหตุให้คำปรึกษาและลงพื้นที่ช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาที่ต้องการคำแนะนำปรึกษาปัญหาสามารถ Walk in ด้วยตนเอง ทางโทรศัพท์หรือทางโซเชียลมีเดีย เช่น LINE / Messenger ได้ตลอด 24 ชม.

1.8 จัดกิจกรรม “เด็กสภาฯ Market Place” เพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าของครอบครัวสภาเด็กและเยาวชนและผู้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ส่งเสริมอาชีพให้กับเด็กเยาวชนและครอบครัวผ่านช่องทางออนไลน์ Facebook กลุ่ม “เด็กสภาฯ Market Place”

1.9 การพัฒนาความร่วมมือเพื่อการคุ้มครองเด็กในชุมชนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและองค์กรยูนิเซฟดำเนินการดังต่อไปนี้

- การคุ้มครองเด็กในสถานสงเคราะห์หรือสถานที่ที่มีเด็กอยู่ในการดูแลในลักษณะพักค้าง จัดทำแนวปฏิบัติการพัฒนาและปกป้องเด็กในสถานดูแลเด็กในสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 เพื่อให้สถานดูแลเด็กของรัฐองค์กรเอกชนองค์กรศาสนาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน

- การคุ้มครองเด็กในครอบครัวและในชุมชน : มีความร่วมมือกับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการจัดทำแนวปฏิบัติการคุ้มครองเด็กสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยมีเป้าหมายคือเด็กที่มีความเสี่ยงได้รับการช่วยเหลือและส่งต่อไปยังบริการได้อย่างทันการณ

2. ผู้สูงอายุ

2.1 การสงเคราะห์ผู้สูงอายุในภาวะยากลำบาก รวมถึงผู้สูงอายุที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เป็นเงินจำนวน 2,000 บาทต่อคน ไม่เกิน 3 ครั้งต่อคนต่อปี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจน ตกอยู่ในภาวะยากลำบาก และมีความเดือดร้อนได้รับความช่วยเหลือ เพื่อให้สามารถอยู่ในสังคมและชุมชนตนเองต่อไปได้อย่างมีความสุข จำนวน 8,210 ราย เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 18,057,000 บาท ทั้งนี้ กรมกิจการผู้สูงอายุได้จัดทำประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง การคุ้มครอง การส่งเสริม และสนับสนุนการช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ประสบความเดือดร้อน พ.ศ. 2563 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2563 และมีผลบังคับใช้ในวันที่ 19 พฤษภาคม 2563 โดยผลบังคับใช้ในวันที่ 19 พฤษภาคม 2563 และมีการปรับปรุงอัตราการจ่ายเงินสงเคราะห์ผู้สูงอายุในภาวะยากลำบาก จาก (เดิม) จำนวน 2,000 บาทต่อคน ไม่เกิน 3 ครั้งต่อคนต่อปี เปลี่ยนเป็น 3,000 บาทต่อคน ไม่เกิน 3 ครั้งต่อคนต่อปี

2.2 เงินค่าจัดการศพผู้สูงอายุที่เสียชีวิต รายละ 3,000 บาท (จากเดิมรายละ 2,000 บาท ตามประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เรื่อง การสนับสนุนการสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี ณ วันที่ 25 มีนาคม 2563) โดยมีผลบังคับใช้ในวันที่ 19 พฤษภาคม 2563 เพื่อให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบันทั้งนี้การสงเคราะห์ฯตามประกาศนี้ให้รวมถึงผู้สูงอายุซึ่งอยู่ในศพส. สถานสงเคราะห์สถานดูแลสถานคุ้มครองของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดำเนินการในลักษณะเดียวกันซึ่งจัดการศพตามประเพณีโดยมูลนิธิ สมาคม วัด มัสยิด โบสถ์

2.3 จัดทำคู่มือมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของสถานดูแลผู้สูงอายุและคู่มือแนวทางการดูแลผู้สูงอายุในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์กรมกิจการผู้สูงอายุที่ dop.go.th แบนเนอร์ “ข่าวประชาสัมพันธ์” และในรูปแบบเอกสารเผยแพร่แก่หน่วยงานต่างๆ

2.4 การช่วยเหลือผู้สูงอายุในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุโดยมอบเครื่องอุปโภคบริโภคแก่ผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาในชุมชนและดำเนินการผลิตหน้ากากผ้าเพื่อป้องกันเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

2.5 การพักชำระหนี้ผู้สูงอายุที่กู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพจากกองทุนผู้สูงอายุทุกคนเป็นระยะเวลา 1 ปี (ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2563 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2564) โดยมีลูกหนี้กองทุนผู้สูงอายุจำนวนทั้งสิ้น 41,665 ราย

2.6 การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (เชี่ยวชาญด้านผู้สูงอายุ) ทุกจังหวัดทั่วประเทศจำนวน 24,293 คนร่วมกับศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) ระดับตำบลในทุกอำเภอทั่วประเทศรวมทั้งสิ้น 1,516 แห่งเพื่อเยี่ยมเยียนให้กำลังใจและช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่ประสบภาวะยากลำบากในชุมชนรวมถึงผู้สูงอายุที่ประสบปัญหา ตกอยู่ในภาวะยากลำบากต่าง ๆ ในชุมชน ตลอดจนให้ข้อมูลข่าวสารสิทธิสวัสดิการต่าง ๆ ของภาครัฐ พร้อมทั้งประสานส่งต่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาให้ความช่วยเหลือตามสภาพปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุต่อไป เช่น การส่งต่อผู้สูงอายุที่ถูกทอดทิ้ง ถูกทารุณกรรม ไม่สามารถอยู่ร่วมกับครอบครัวต่อไปได้ ให้เข้ารับการสงเคราะห์ในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุในสังกัด กรมกิจการผู้สูงอายุ หรือเครือข่ายในพื้นที่ให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น กรณีที่เกินขีดความสามารถ ก็สามารถส่งต่อให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดทุกจังหวัดพิจารณาให้ความช่วยเหลือต่อไป

2.7 ด้านการพัฒนาอาชีพผู้สูงอายุในวิถีปรกติใหม่ (New Normal)

- การจัดทำหลักสูตรอาชีพออนไลน์ (Youtube) จำนวน10อาชีพเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์กรมกิจการผู้สูงอายุให้แก่ผู้สูงอายุและประชาชนที่สนใจได้ศึกษาเรียนรู้และนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้แก่พวงมาลัยใบเตยดินไทยดอกบัวบูชาพระ เป็นต้น

- การจัดทำการเปิดพื้นที่ค้าขายออนไลน์ให้กับผู้สูงอายุ (DOP Market Place) ในเว็บไซต์กรมกิจการผู้สูงอายุ เพื่อสร้างงาน สร้างรายได้ ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เพื่อเป็นช่องทางการจำหน่ายสินค้าออนไลน์ของคลังปัญญาผู้สูงอายุและวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีรายได้และสร้างโอกาสใหม่ในการทำงานช่วง COVID-19 ผ่านสื่อออนไลน์หลายช่องทาง

- ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพตลอดช่วงชีวิตในชุมชนวิถีปรกติใหม่ (New Normal) หรือโรงเรียนผู้สูงอายุโดยการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ปัจจุบันมีโรงเรียนผู้สูงอายุทั่วประเทศรวมทั้งสิ้น 1,944 แห่งทั่วประเทศ

3. คนพิการ

3.1 การสนับสนุนคนพิการ ผู้ดูแลที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยใช้ Application เพื่อการเข้าถึงสิทธิคนพิการ สามารถรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิ และแนวทางการฟื้นฟูและเยียวยาคนพิการ

3.2 การจ่ายเงินช่วยเหลือเยียวยาคนพิการ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนในช่วงภาวะวิกฤติการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งจะได้รับทุกคน ซึ่งต้องเป็นคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการคนละ 1,000 บาท โดยจ่ายเพียงครั้งเดียว จากงบประมาณของกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

3.3 สนับสนุนให้คนพิการ ผู้ดูแลคนพิการ และครอบครัวเข้าถึงสิทธิประโยชน์ การฟื้นฟู เยียวยา และความช่วยเหลือ ได้แก่ การส่งเสริมการจ้างงานคนพิการหรือครอบครัว และแผนการตลาด จัดหาอาชีพใหม่ที่เหมาะสมให้กับคนพิการ รวมถึงการอุดหนุนเงินสงเคราะห์ให้กับคนพิการและครอบครัวคนพิการ

3.4 การพักชำระหนี้คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการที่กู้เงินจากกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เป็นระยะเวลา 12 เดือนตั้งแต่เดือนเมษายน 2563 ถึงเดือนมีนาคม 2564

3.5 เพิ่มเบี้ยผู้พิการให้แก่ผู้ถือบัตรประจำตัวผู้พิการที่มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐและผู้ถือบัตรประจำตัวผู้พิการที่อายุไม่เกิน 18 ปี จำนวน 120,000 คนจากเดือนละ 800 บาทเป็น 1,000 บาท เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2563

3.6 การปรับระเบียบเงินกู้ฯ กรณีฉุกเฉินสำหรับคนพิการและผู้ดูแลคนพิการที่มีความต้องการกู้ยืมเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเพื่อประกอบอาชีพ ในสภาวะวิกฤติ COVID-19 ในวงเงินกู้ไม่เกินรายละ 10,000 บาท โดยไม่ต้องมีผู้ค้ำประกัน ไม่มีดอกเบีย ผ่อนชำระภายใน 5 ปี ปลอดชำระหนี้ในปีแรก โดยสามารถยื่นกู้ได้ 2 ช่องทาง ได้แก่ ช่องทางออนไลน์ www.dep.go.th และศูนย์บริการคนพิการจังหวัดทั่วประเทศ ตั้งแต่วันที่ 30 เมษายน จนถึงวันที่ 30 กันยายน 2563

3.7 การเพิ่มช่องทางในการเข้าถึงเครื่องอุปโภคบริโภค กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการได้ประชุมหารือร่วมกับผู้บริหารสมาคมผู้ค้าปลีกแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าไทย บริษัทกลุ่มเซ็นทรัล บมจ.ซีพีออลล์ บริษัทสยามพิวรรธน์ จำกัด บริษัทไอคอนสยาม จำกัด และบริษัท เอก-ชัย ดิสทริบิวชั่น จำกัด กำหนดแนวทาง/มาตรการอำนวยความสะดวกให้คนพิการสามารถซื้อเครื่องอุปโภค บริโภค และเวชภัณฑ์จำเป็น ได้อย่างรวดเร็วและปลอดภัยต่อการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยมีการเพิ่มช่วงเวลาพิเศษในการเข้าไปซื้อสินค้าก่อนกลุ่มเป้าหมายอื่น การเพิ่มช่องทางพิเศษสำหรับการชำระค่าใช้จ่าย การเพิ่มช่องทางออนไลน์พิเศษให้เข้าถึงการซื้อ รับและส่งสินค้าได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ เพื่อเป็นการส่งเสริมอาชีพคนพิการ รวมถึงจึงได้เปิดช่องทางผ่าน Social โดยเปิดเพจ Facebook “ฝากร้านคนพิการ”

3.8 การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและการประชาสัมพันธ์ สำหรับคนพิการทุกประเภท เพื่อสื่อสารความรู้ สร้างความเข้าใจและเพิ่มช่องทางการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร บรรเทาอาการเครียด วิตกกังวลเกี่ยวกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในรูปแบบที่คนพิการทุกประเภทสามารถเข้าถึงได้ อาทิ จัดทำล่ามภาษามือในสื่อต่าง ๆ การจัดทำคลิป VDO สำหรับคนพิการทุกประเภทในการดูแลและป้องกันตัวเองการจัดทำข้อมูลสถานการณ์เพื่อให้คนพิการเข้าถึงสายด่วนคนพิการ 1479 และศูนย์ช่วยเหลือสังคม 1300 สื่อโทรทัศน์ วิทยุ และ Social Media เป็นต้น

3.9 การส่งเสริมและฝึกทักษะอาชีพคนพิการพวกร่วมกับสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (DEPA) มหาวิทยาลัยนครวมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จัดทำหลักสูตรที่เหมาะสมสำหรับ New Normal เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพและเตรียมความพร้อมคนพิการงบประมาณ 2,500,000 บาท ได้แก่ 1) การจัดทำหลักสูตรออนไลน์ โดยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ผ่านการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนประสบการณ์เพื่อสร้างโอกาสสร้างงานสร้างรายได้และสร้างอาชีพใหม่ๆ และ 2) การจัดทำสวนเกษตร และผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปเพื่อรองรับการฝึกอาชีพสำหรับคนพิการและสอดคล้องกับความต้องการของตลาด

3.10 การสำรวจข้อมูลคนพิการการจัดทำระบบฐานข้อมูลคนพิการที่ได้รับผลกระทบและความต้องการของคนพิการ เพื่อนำมาพัฒนานโยบายในการช่วยเหลือและดำเนินงานใน การแก้ไขปัญหาสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กรณีคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการแต่ไม่ได้รับสวัสดิการเบี้ยความพิการผ่านโครงการหรือ อพม. เชี่ยวชาญด้านคนพิการสำรวจและเยี่ยมครอบครัวและเชื่อม Application กับ กระทรวงสาธารณสุข (อสม.) ลงเยี่ยมบ้านคนพิการ

3.11 การขับเคลื่อนนวัตกรรมพร้อมใช้สำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ เช่น การใช้หุ่นยนต์ในการช่วยดูแลคนพิการและผู้สูงอายุ อุปกรณ์ในการเคลื่อนย้ายผู้ป่วยติดเตียงสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ โดยร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) มีหน่วยนำร่องในการขับเคลื่อน 2 หน่วยงาน คือ สถาบันคุ้มครองและพัฒนาคนพิการบ้านราชาวดี (หญิง) จังหวัดนนทบุรี และศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านบางแค ทั้งนี้ จะดำเนินการเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะแรกนำนวัตกรรมมาทดลองใช้ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐานกายภาพสภาพแวดล้อมอุปกรณ์ช่วยอำนวยความสะดวกรวมทั้งการพัฒนาเชิงระบบการทำงานร่วมกับเครือข่ายและระยะที่สองเป็นการต่อยอดเชิงพาณิชย์ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อปรับใช้สำหรับคนพิการในชุมชนต่อไป

3.12 ซ่อมแซมและปรับปรุงสภาพแวดล้อม และที่อยู่อาศัยของคนพิการ ภายอุปกรณ์ รถโยกรถเข็นของคนพิการที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

4. สตรีและสถาบันครอบครัว

4.1 การสนับสนุนเงินสงเคราะห์ครอบครัวผู้ได้รับผลกระทบจาก COVID-19 โดยสนับสนุนเงินอุดหนุนสงเคราะห์ครอบครัว 192 รายรวมทั้งเยี่ยมบ้าน/ให้คำแนะนำ/มอบเครื่องอุปโภคบริโภค/สอบข้อเท็จจริงรวม 225 ราย

4.2 ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสตรีและครอบครัว จำนวน 8 แห่ง ร่วมกับสตรีในชุมชนผลิตหน้ากากผ้าจำนวนมากกว่า 4 หมื่นชิ้น แจกจ่ายให้แก่ส่วนราชการ และชาวบ้านในชุมชนต่างๆ รวมถึงการจัดทำ Face Shield มอบให้แก่โรงพยาบาล บุคลากรทางแพทย์ และเจ้าหน้าที่ที่มีความจำเป็น

4.3 กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว มีคำสั่งอนุญาตให้ใช้อาคารของศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสตรีและครอบครัว จำนวน 8 แห่ง สำหรับแม่เลี้ยงเดี่ยวที่ตกงาน/ไม่มีที่อยู่อาศัยเข้าพักโดยจัดเตรียมพื้นที่รองรับการกักตัวของจังหวัด (Local Quarantine) และประสานความปลอดภัยด้านพื้นที่กับศูนย์ปฏิบัติการ COVID-19 ของจังหวัดด้วย

4.4 ส่งเสริมความรู้และจัดทำคู่มือ เพื่อสร้างความตระหนัก ฝ้าระวัง และการปฏิบัติตัวในสถานการณ์ COVID-19 ให้แก่ครอบครัว ชุมชน และเครือข่าย รวมถึงการแนะนำ/แจ้งเหตุให้แก่กลุ่มเป้าหมาย ให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการปฏิบัติตัวต่อผู้ป่วย COVID-19 เพื่อลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในพื้นที่ อาทิ คำแนะนำการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สำหรับผู้ประกอบการหอพักและผู้พักอาศัย เป็นต้น

4.5 สร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีภายในครอบครัว Stay Home มีกิจกรรมสื่อสารสร้างสรรค์ลดความรุนแรงในครอบครัว การช่วยเหลือเกื้อกูลในสังคม ภายใต้การเว้นระยะห่าง Social Distancing เสริมพลังความรัก ความห่วงใย ความเอาใจใส่กัน และสร้างความอบอุ่นแก่สมาชิกในครอบครัว

4.6 ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสตรีและครอบครัว จัดทำหลักสูตรอาชีพระยะสั้นออนไลน์เผยแพร่ผ่าน YouTube ให้แก่สตรี และทุกเพศสภาพในครอบครัวได้เรียนรู้ เพิ่มพูนทักษะเป็นการเสริมสร้างรายได้แก่ผู้ประสบปัญหาที่ได้รับผลจาก COVID-19 รวมถึงเป็นกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัว

4.7 สนับสนุนงบประมาณในการจ้างเหมาบริการเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลสถานการณ์ความเข้มแข็งของครอบครัว ประจำปี 2563 ประจำปีสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด 76 จังหวัด และส่วนกลาง รวม 238 อัตรา (จังหวัดละ 3 อัตรา เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล 1 อัตรา และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสังคม 2 อัตรา) ระยะเวลา 5 เดือน เดือนละ 15,000 บาท รวมทั้งจ้างเหมาบริการผู้ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ส่วนกลาง จำนวน 10 อัตรา เพื่อเป็นการเยียวยาบุคคลในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจ อันเนื่องมาจากการแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19)

4.8 การช่วยเหลือคนไทยในต่างประเทศของเครือข่ายหญิงไทยในต่างประเทศ โดยบทบาทของหน่วยงานในการช่วยเหลือ/สนับสนุนเครือข่ายหญิงไทยฯ ได้แก่ 1) ประชาสัมพันธ์สถานการณ์ COVID-19 ในแต่ละประเทศวิธีการดูแลตัวเองในสภาวะวิกฤตการฝึกอาชีพและข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่างๆ ผ่าน Website เครือข่ายหญิงไทยในต่างประเทศ (yingthai.dwf.go.th) และ FB: yingthainet 2) กรณีกลับไทย: สค. ช่วยประสานหน่วยงานรัฐในการกักตัวเฝ้าระวัง 14 วัน และให้คำแนะนำในการปฏิบัติตัว 3) กรณีอยู่ในต่างประเทศแล้วมีอาการเครียดจะประสานอาสาในแต่ละประเทศติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิดผ่านช่องทางออนไลน์

4.9 จัดทำการสำรวจ “ครอบครัวไทยในวิกฤต COVID-19” โดยมี 3 หัวข้อสำคัญ ได้แก่ การปฏิบัติตัวของประชาชนในภาวะวิกฤต COVID-19 การอยู่ร่วมกันในครอบครัว STAY AT HOME หรือ กิจกรรมขณะอยู่บ้าน

4.10 ศูนย์สาธิตร้านตัดผม “Anti COVID-19 Salon”

4.11 กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ร่วมกับโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ประจำปีประเทศไทย และ 6 สมาคมช่างผมและเสริมสวยมีอาชีพ จัดทำ “โครงการช่างผมอุ่นใจ” เพื่อช่วยบรรเทาผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ COVID-19 ให้แก่ผู้ประกอบการร้านบาร์เบอร์และซาลอนขนาดเล็ก (จำนวน 1-3 เก้าอี้) ในพื้นที่ 5 จังหวัดที่พบผู้ติดเชื้อสูงสุด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ภูเก็ต นนทบุรี ยะลา สมุทรปราการ และจังหวัดอื่นๆ ทั่วประเทศ รวมจำนวน 1,000 ร้าน เปิดรับสมัคร จำนวน 3 รุ่น กำหนดการรับสมัครตั้งแต่วันที่ 24 กรกฎาคม - วันที่ 2 สิงหาคม 2563 หรือครบจำนวน 1,000 ร้าน และแจ้งผลในวันที่ 6 สิงหาคม ๒๕๖๓ ตามช่องทางที่แจ้งในใบสมัคร และบนเว็บไซต์ www.dwf.go.th โดยผู้ที่สนใจสามารถอ่านรายละเอียดหลักเกณฑ์การสมัครเพิ่มเติมพร้อมสมัครได้ทาง <http://www.dwf.go.th/Content/View/10705>

5. คนไร้ที่พึ่ง คนไร้บ้าน และผู้ใช้ชีวิตในที่สาธารณะ

5.1 ตัดเย็บหน้ากากผ้าและส่งมอบให้กับประชาชนทั่วไป คนไร้บ้าน และผู้ใช้ชีวิตในที่สาธารณะ รวมถึงส่งมอบผ่านองค์กรภาคีเครือข่ายคนไร้บ้าน เช่น มูลนิธิกระจกเงา มูลนิธิพัฒนาที่อยู่อาศัย มูลนิธิอิสระชน

- 5.2 จัดตั้งครัวกลาง ณ ศูนย์พักคนไร้บ้านบางกอกน้อย กรุงเทพฯ
- 5.3 จัดตั้งจุดบริการให้ความช่วยเหลือคนไร้บ้าน/คนไร้ที่พึ่ง โดยทีมบริการรวมทั้งภาครัฐ เอกชน มูลนิธิ อพม. และจิตอาสา ณ สถานีรถไฟหัวลำโพงรวมทั้งจัดตั้งจุดคัดกรองดินแดง เพื่อคัดกรองผู้ประสบปัญหา สอบถามความต้องการและให้ความช่วยเหลือ ได้แก่ คนไร้ที่พึ่ง ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และเด็ก
- 5.4 จัดอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) เยี่ยมเยียนผู้ประสบปัญหา และผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ทั่วประเทศ
- 5.5 จัดอบรมระยะสั้นแก่ผู้ว่างงานที่ได้รับผลกระทบ พร้อมให้ทุนประกอบอาชีพ เพื่อให้มีอาชีพ รายได้ และสามารถดูแลสุขภาพ ครอบครัว และอยู่ร่วมกับชุมชนได้
- 5.6 จัดเตรียมที่พักสะอาดพร้อมบริการอาหาร 3 มื้อ ให้กับพี่น้องประชาชนที่ได้รับผลกระทบ จากการระบาดของไวรัสจนทำให้ต้องตกงานหรือถูกเลิกจ้าง และไร้ที่พักอาศัย ใน 4 จุดบริการ ประกอบด้วย ที่พักย่านดินแดง ที่พักย่านอ่อนนุช ที่พักย่านธนบุรี และที่พักย่านปทุมธานี โดยสามารถเข้าพักได้ยาวนานต่อเนื่อง ถึง 14 วัน
- 5.7 เสริมมาตรการดูแลราษฎรบนพื้นที่สูงชายขอบ ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลังดำเนินการจัดชุดปฏิบัติการ นักสังคมสงเคราะห์ อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และบูรณาการภาคีเครือข่าย ลงพื้นที่ เยี่ยมบ้าน “คนจนมาก ลำบากจริง” ในพื้นที่ชุมชนบนพื้นที่สูง รวมทั้งขับเคลื่อนศูนย์ส่งเสริมสวัสดิการสังคม ชุมชนบนพื้นที่สูง (ศสส.) องค์กรภาคประชาสังคมขับเคลื่อนการจัดสวัสดิการสังคมในชุมชน ทำให้แกนนำ ชุมชนตระหนักถึงสิทธิที่จะได้รับจากราชการ หรือช่องทางการเข้าถึงสิทธิ รวมถึงการประสานส่งต่อหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง
- 5.8 ศูนย์พักพิงชั่วคราวเพื่อใช้เป็นสถานที่รองรับในภาวะวิกฤติโดยการเฝ้าระวังสังเกตอาการ 14 วัน จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งกรุงเทพมหานคร (บ้านมิตรไมตรี) บ้านสร้างโอกาสปทุมธานี บ้านสร้างโอกาสปากเกร็ด และนิคมสร้างตนเองลำตะคอง จังหวัดนครราชสีมา

6. การช่วยเหลือด้านที่อยู่อาศัย โดยการเคหะแห่งชาติ

- 6.1 พักชำระค่าเช่าซื้อ (ระยะเวลา 3 เดือนตั้งแต่เมษายน 2563 ถึง มิถุนายน 2563) จำนวนลูกค้าเช่าซื้อ จำนวน 33,346 ราย
- 6.2 ปลอดค่าเช่า (ระยะเวลา 3 เดือน ตั้งแต่เมษายน 2563 ถึง มิถุนายน 2563) สำหรับลูกค้าอาคารเช่ารายย่อย รวมทั้งลูกค้าที่เช่าแผงตลาดและร้านค้ารายย่อย โดยสามารถลงทะเบียนได้ตั้งแต่วันที่ 15 เมษายน – 30 มิถุนายน 2563 สามารถติดตามได้ผ่านเว็บไซต์ของการเคหะแห่งชาติ www.nha.co.th สำหรับผู้เช่ารายย่อยในอาคารเช่าเหมาต้องยื่นคำร้องผ่านผู้เช่าเหมาอาคาร ส่วนลูกค้าที่เช่าแผงตลาด และร้านค้ารายย่อยไม่ต้องลงทะเบียนใดๆ เนื่องจากการเคหะแห่งชาติจะปรับลดและปลอดค่าเช่าให้ทันที
- 6.3 ส่วนลดค่าเช่าแผงร้อยละ 50 (ระยะเวลา 3 เดือน ตั้งแต่เมษายน 2563 ถึง มิถุนายน 2563) ให้กับผู้เช่าร้านค้ารายย่อยในพื้นที่พลาซ่า หรือแผงตลาดที่ได้ทำสัญญาเช่ากับผู้เช่าเหมาบริหารพื้นที่กับการเคหะแห่งชาติ

6.4 การจัดที่พักอาศัยเพื่อการกักแยก (Quarantine Resident: QR) สำหรับผู้ที่เป็นกลุ่มเสี่ยง ซึ่งมีข้อจำกัดด้านที่พักอาศัยและมีรายได้น้อย ดำเนินการร่วมกับสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย กระทรวงสาธารณสุข และศูนย์ปฏิบัติการ COVID-19 ตลอดจนการดำเนินการร่วมกับภาคเอกชน

6.5 มีมาตรการในการเผชิญเหตุในการประสานงานและนำส่งโรงพยาบาลมีการจัดสถานที่เพื่อดูอาการและจัดอาหารให้ตลอดเวลาที่ถูกกักบริเวณ

6.6 จัดทำ application สำหรับลงทะเบียนเยียวยาตามมาตรการของการเคหะฯ และลงทะเบียนกับหน่วยงานที่เป็นภาคี เช่น กระทรวงแรงงาน เพื่อช่วยเหลือในการหาตำแหน่งงานว่างสำหรับผู้ต้องการหางานหรือฝึกอาชีพที่สนใจ

7. องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน และที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อยทั้งในเมืองและชนบท โดยสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.)

7.1 จัดทำแนวทางให้เครือข่ายขบวนองค์กรชุมชนปรับแผนงานกิจกรรมโครงการที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ ประจำปี พ.ศ.2563 ให้สามารถปรับแผนงานและกิจกรรมให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

7.2 สนับสนุนให้เครือข่ายองค์กรชุมชนดำเนินมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดและช่วยเหลือผู้เดือดร้อน เช่น การทำหน้ากากอนามัยแบบผ้าแจกอาหาร หรืออุ้งยั้งชีพร่วมทำงานในจุดคัดกรองระดับชุมชน ฯลฯ โดยมีเครือข่ายองค์กรชุมชนดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวทั่วประเทศมากกว่า 2,000 องค์กร ส่วนใหญ่เป็นกองทุนสวัสดิการชุมชนเครือข่ายบ้านมั่นคงและสภาองค์กรชุมชน

7.3 ออกมาตรการพักชำระหนี้องค์กรผู้ใช้สินเชื่อที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19 (เงินต้นและดอกเบี้ย) เป็นระยะเวลา 3 เดือน (เดือนเมษายน - เดือนมิถุนายน 2563) มีองค์กรที่ได้รับการอนุมัติพักชำระหนี้แล้วจำนวน 395 องค์กรจำนวนครัวเรือนรับประโยชน์ 119,905 ครัวเรือน (ข้อมูล ณ วันที่ 25 พฤษภาคม 2563)

7.4 การจัดตั้งครัวชุมชนเพื่อช่วยเหลืออาหารผู้ยากไร้ในชุมชนเมืองปัจจุบันมีทั้งหมด 47 ครัว โดยเป็นครัวในพื้นที่กรุงเทพฯ จำนวน 41 ครัว ครัวในจังหวัดนนทบุรี จำนวน 2 ครัว และครัวคนไร้บ้าน 4 แห่ง คือ กรุงเทพมหานคร จังหวัดปทุมธานี จังหวัดขอนแก่น และจังหวัดเชียงใหม่ มีการแจกอาหารประมาณ 110,000 กล่อง โดยครัวคนไร้บ้านดูแลคนไร้บ้านทั้งในศูนย์และนอกศูนย์รวมประมาณ 500 คน

7.5 สนับสนุนเปิดร้านค้าสินค้าตลาดนัดองค์กรชุมชนออนไลน์ รวมทั้งการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการรับมือสถานการณ์ไวรัสของ พอช. และขบวนชุมชนผ่านสื่อต่าง ๆ ตลอดจนสื่อสารเรื่องดีที่ชุมชน

7.6 สนับสนุนการจัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้มีรายได้น้อยในเมืองและชนบทเป้าหมายของโครงการจะสนับสนุนจำนวน 300 เมือง และ 1,500 ตำบล งบประมาณรวม 144 ล้านบาท ปัจจุบันได้อนุมัติโครงการของเครือข่ายในชุมชนเมืองแล้วจำนวน 166 เมือง ผู้รับประโยชน์ 461,182 เครือข่ายในชุมชนชนบทจำนวนครัวเรือน 716 ตำบล ใน 34 จังหวัด งบประมาณที่อนุมัติรวม 74,497,820 บาท เพื่อทำกิจกรรมลดผลกระทบจากการแพร่ระบาดฯ เช่น การทำสวนผัก เลี้ยงปลา การทำครัวกลาง การจ้างงานในชุมชน ฯลฯ

7.7 โครงการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยคนยากจนได้รับผลกระทบจากโควิด จำนวน 20,000 หลังทั่วประเทศ

8. ผู้ประสบปัญหาทางสังคม

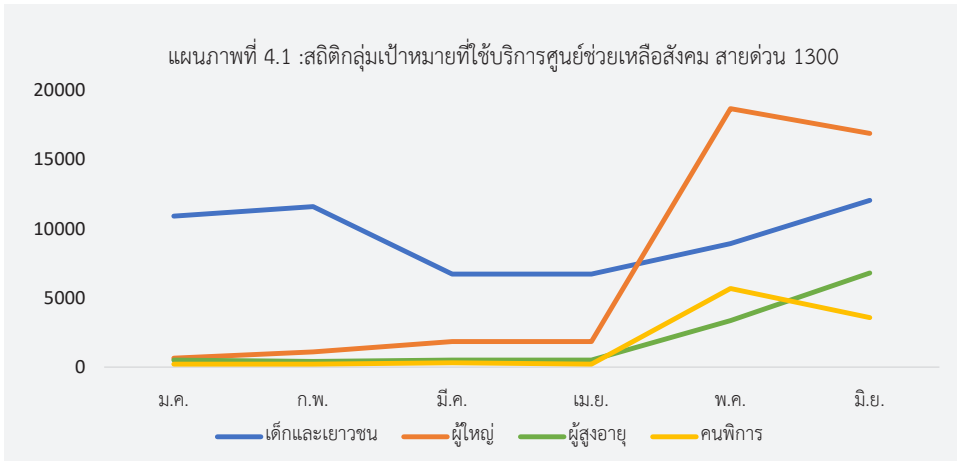
สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดทุกจังหวัด มีการดำเนินมาตรการให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบปัญหาทางสังคมที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ COVID-19 ดังนี้

- 8.1 ให้คำปรึกษา แนะนำผู้ได้รับผลกระทบ
- 8.2 ลงเยี่ยมบ้าน สอบข้อเท็จจริง
- 8.3 ช่วยเหลือสิ่งของเครื่องอุปโภค บริโภค
- 8.4 ช่วยเหลือเงินอุดหนุนสงเคราะห์
 - เงินสงเคราะห์ผู้ประสบปัญหาทางสังคมกรณีฉุกเฉิน
 - ครอบครัวผู้มีรายได้น้อย/ไร้ที่พึ่ง
 - เด็กในครอบครัวยากจน
 - พื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ
 - ผู้ติดเชื้อเอดส์และครอบครัว
 - ทุนประกอบอาชีพแก่ผู้ติดเชื้อ HIV
- 8.5 ส่งเสริมด้านการประกอบอาชีพ
 - ฝึกอาชีพระยะสั้น
 - ฝึกอาชีพระยะยาว
 - สร้างงานในชุมชน
 - ใ้กู้ยืมเงินประกอบอาชีพคนพิการ/ผู้สูงอายุ
 - ประสานส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ การช่วยเหลือเงินอุดหนุนสงเคราะห์ให้แก่กลุ่มเป้าหมายของ พม. ที่ได้รับผลกระทบฯ ตามระเบียบที่พม. รับผิดชอบโดยจัดสรรให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด เพื่อช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่เป็นเงิน 381,721,000 บาท รวมทั้งได้ดำเนินโครงการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพ เพื่อเพิ่มทางเลือกในการสร้างรายได้ตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง (การฝึกอบรมอาชีพหลักสูตรระยะสั้น 10 วัน) โดยสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดจังหวัดละ 2 รุ่น รุ่นละ 45,000 บาท รวมเป็นเงิน 90,000 บาท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มทักษะในการนำไปเป็นทางเลือกในการประกอบอาชีพ และพัฒนาศักยภาพของกลุ่มเป้าหมายตลอดจนสร้างความรู้ความเข้าใจถึงรูปแบบสถานการณ์ปัญหาการค้ามนุษย์ในปัจจุบันวิธีการป้องกันตนเองไม่ให้ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ควบคู่ไปกับการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงรวมทั้งเป็นเครือข่ายเฝ้าระวังปัญหาการค้ามนุษย์ในระดับพื้นที่

8.6 ศูนย์ช่วยเหลือสังคมสายด่วน 1300 ให้บริการ 24 ชั่วโมง โดยรับเรื่องราวร้องทุกข์ ให้คำปรึกษา แนะนำแก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบ รวมถึงให้ข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับมาตรการเยียวยาของรัฐบาลและสิทธิประโยชน์ต่างๆ ของ พม. ทั้งนี้ พม. จึงได้เพิ่มจำนวนคู่สายจาก 15 คู่สาย เป็น 60 คู่สาย เพิ่มเจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษาจาก 30 คน เป็น 100 คน

เมื่อพิจารณา แผนภาพ 4.1 สถิติการให้บริการ 1300 สายด่วน พม. ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม – 30 มิถุนายน 2563 พบว่า กลุ่มเป้าหมายที่ใช้บริการสายด่วน 1300 มากที่สุด ได้แก่ ผู้ใหญ่ รองลงมาเป็นเด็ก และเยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ตามลำดับ โดยในเดือน พ.ค. และ มิ.ย. มีแนวโน้มผู้ใช้บริการเพิ่มสูงขึ้นกว่าปกติ

8.7 โครงการ พม. “เราไม่ทิ้งกัน” ตามแนวคิด “สำรวจให้พบจบที่ชุมชน” พม. โดยสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) (พอช.) การเคหะแห่งชาติศูนย์ช่วยเหลือสังคม 1300 กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ พร้อมกับกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุขลงพื้นที่สำรวจชุมชนในเขตกทม. จำนวน 286 ชุมชน เพื่อให้ความช่วยเหลือต่างๆ แก่กลุ่มเป้าหมาย และประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และให้คำแนะนำมาตรการช่วยเหลือของพม. การป้องกันตนเองเบื้องต้นให้ประชาชนปลอดภัย สู้ภัยโควิดไปด้วยกัน และจะให้การแก้ไขปัญหาเร่งด่วนเฉพาะหน้า เช่น การจัดตั้งครัวกลาง ส่งเสริมการปลูกผัก การจัดตั้งคลังชุมชน

ทั้งนี้ ได้สำรวจผู้ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดนี้ ผู้ไม่สามารถเข้าถึงการรับเงินจากรัฐ 5,000 บาท ครอบครัวที่ได้รับผลกระทบจากการกักตัวในกลุ่มเสี่ยง ผู้สูงอายุ เด็ก คนพิการ ผู้ถูกทอดทิ้งไม่มีคนดูแล และพบปัญหาข้อสงสัยการพักชำระหนี้บ้าน จากข้อมูล ณ วันที่ 14 พฤษภาคม 2563 พบข้อมูลกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 18,434 ราย ความต้องการเร่งด่วน อาทิ เช่น ฤกษ์ชีพ/เครื่องอุปโภคบริโภค ของใช้จำเป็นสำหรับเด็ก ผู้สูงอายุ และผู้พิการ และที่พักอาศัยผู้ด้อยโอกาส ส่วนความต้องการของชุมชนที่ต้องการให้ภาครัฐสนับสนุนเพิ่มเติม ได้แก่ จัดตั้งครัวกลาง หรือแหล่งจำหน่ายสินค้าและอาหารราคาถูก การส่งเสริมให้ชุมชนทำหน้าที่ทางเลือก หน่วยงานสาธารณสุขช่วยคัดกรองคนก่อนเข้าออกชุมชน การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคๆ การปรับปรุงสภาวะแวดล้อมในชุมชน การจัดตั้งชุมชนให้ถูกต้อง และการให้ความช่วยเหลือจากภาครัฐที่ตรงจุด และการดูแลกลุ่มคนที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้

8.8 ประชาสัมพันธ์ศูนย์รับบริจาคของกระทรวงพม. เป็นศูนย์การรับระดมทรัพยากรจากภาคเอกชน บริจาคเพื่อช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมาย/ประชาชน

9. ประชาชนที่เดือดร้อนทางการเงินเฉพาะหน้า โดยสำนักงานธนานุเคราะห์ มีมาตรการช่วยเหลือเยียวยา ดังนี้

9.1 ขยายเวลาตัวรับจำนำจากเดิม 4 เดือน 30 วัน เป็น 4 เดือน 120 วัน (ขยาย 90 วัน) โดยไม่คิดดอกเบี้ยในช่วงที่ขยายเวลา ทั้งนี้ ต้องมาลงทะเบียนที่สถานธนานุเคราะห์ทุกแห่ง ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน ถึงวันที่ 31 พฤษภาคม 2563 และจำกัด 1 คน ต่อ 1 สิทธิ ให้กับผู้ใช้บริการวงเงินไม่เกิน 10,000 บาท ที่มีตัวรับจำนำตั้งแต่วันที่ 2 มกราคม ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2563

9.2 การลดอัตราดอกเบี้ยจากสถานธนานุเคราะห์และโรงรับจำนำของรัฐเป็นไม่เกินร้อยละ 0.125 ต่อเดือน สำหรับผู้ใช้บริการที่มีจำนำตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน - 31 พฤษภาคม 2563 ที่เงินต้นไม่เกิน 15,000 บาท (จำกัด 1 คน ต่อ 1 สิทธิ) และขยายเวลาตัวรับจำนำจากเดิม 4 เดือน 30 วัน เป็น เป็น 4 เดือน 120 วัน โดยไม่คิดดอกเบี้ย ในส่วนที่ขยายตั้งแต่ 1 เมษายน - 31 พฤษภาคม 2563 (จำกัด 1 คนต่อ 1 สิทธิ) ให้กับผู้ใช้บริการวงเงินไม่เกิน 10,000 บาท ที่มีตัวรับจำนำตั้งแต่วันที่ 2 มกราคม - 31 มีนาคม 2563

9.3 โครงการธนานุเคราะห์มอบทุนการศึกษาแก่ผู้มีรายได้น้อย ประจำปีงบประมาณ 2563 ทุนละ 3,000 บาท รวม 117 ทุน

10. การช่วยเหลือเยียวยากลุ่มคนเปราะบาง

การจ่ายเงินช่วยเหลือเยียวยาแก่กลุ่มคนเปราะบางที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2563 เห็นชอบ มาตรการการช่วยเหลือเยียวยาแก่กลุ่มคนเปราะบางที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์นี้ของกระทรวง เห็นชอบ ในหลักการผลการพิจารณาของคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ตาม พ.ร.ก. 1 ล้านล้านบาท โดยเป็น กลุ่มเปราะบางที่ยังไม่ได้รับการเยียวยาจากมาตรการอื่นของรัฐ และไม่เข้าซ้อนกับระบบประกันสังคม และระบบสวัสดิการของภาครัฐ มีจำนวนทั้งสิ้น 6,781,881 คน สำหรับกลุ่มเปราะบางแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ เด็กจากครัวเรือนยากจน (อายุตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปี) จำนวน 1,394,756 คน ผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 4,056,756 คน และผู้พิการ จำนวน 1,330,529 คน คนละ 1,000 บาทต่อเดือน เพิ่มเติมจากเงินอุดหนุนเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด เบี้ยความพิการ และเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ระยะเวลา 3 เดือน ตั้งแต่เดือน พ.ค. - ก.ค. 2563 โดย เพิ่มจากเงินอุดหนุนที่ได้รับอยู่แล้ว รายละเอียดคุณสมบัติของผู้รับสิทธิ์ประโยชน์ มีดังนี้

1. กลุ่มเด็กแรกเกิดถึง 6 ปี จะได้รับ "เงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด" เดือนละ 600 บาท (โครงการนี้ เริ่มมาตั้งแต่ตุลาคม 2558 มอบให้แก่เด็กที่เกิดตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2558 จนครบ 6 ขวบ และรายได้ครอบครัว เฉลี่ยไม่เกิน 1 แสนบาท ต่อคนต่อปี)

2. กลุ่มผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป จะได้รับเบี้ยผู้สูงอายุ โดยเงินช่วยเหลือเป็นขั้นบันได ตั้งแต่ 600 บาท - 1,000 บาทต่อเดือน

3. กลุ่มคนพิการ มีเบี้ยเงินพิการ 800 บาทต่อเดือน และตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2563 เป็นต้นไป คนพิการ ที่มีบัตรประจำตัวคนพิการและมีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ รวมไปถึงเด็กพิการทุกคนที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี จะปรับเพิ่ม เบี้ยความพิการจาก 800 บาท เป็น 1,000 บาท

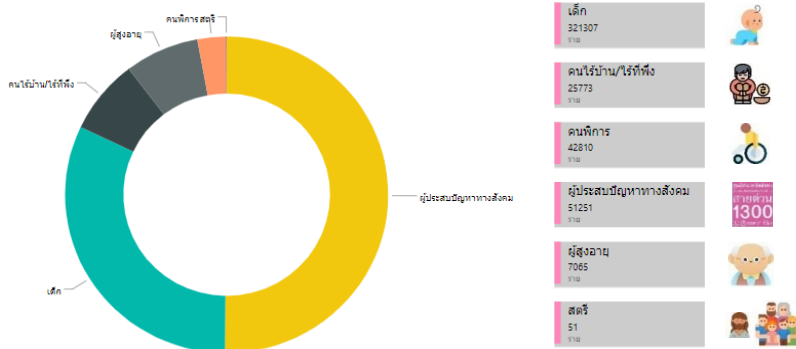
4. กลุ่มคนไร้บ้าน กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (พส.) ได้กำหนดมาตรการให้ความช่วยเหลือ ประชาชนกลุ่มเป้าหมายในสถานการณ์การแพร่ระบาดโรคติดต่อจากไวรัสโคโรนา (COVID-19) เป็น 3 ระยะ ดังนี้

- ระยะที่ 1 พส. ได้ดำเนินมาตรการป้องกันในพื้นที่กรุงเทพฯ ที่มีการแพร่ระบาดรุนแรง
- ระยะที่ 2 ดำเนินการตามแผนเผชิญเหตุ
- ระยะที่ 3 การเยียวยาหลังภาวะวิกฤติแก่กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับผลกระทบ

เมื่อพิจารณา **แผนภาพที่ 4.2** แผนภาพวงกลมแสดงยอดเงินสงเคราะห์สะสมตามภารกิจ (บาท) และแผนภาพสี่เหลี่ยมแสดงจำนวนกลุ่มเป้าหมาย (ราย) ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในสถานการณ์โควิด-19 ตั้งแต่วันที่ 25 มีนาคม – 10 สิงหาคม 2563 พบว่า จำนวนเงินช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคมกรณีฉุกเฉินมียอดสะสมสูงสุดเป็น 102,496,000 บาท รองลงมาเป็นเงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน 65,073,687 บาท เงินสงเคราะห์ครอบครัวผู้มีรายได้น้อยและผู้ไร้ที่พึ่ง 15,503,940 บาท เงินอุดหนุนเงินสงเคราะห์ผู้สูงอายุในภาวะยากลำบาก 15,214,000 บาท เงินสงเคราะห์และฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ 5,818,350 บาท และเงินอุดหนุนเงินสงเคราะห์ครอบครัว 160,000 บาท สำหรับจำนวนคนที่ได้รับความช่วยเหลือ พบว่า เด็กได้รับความช่วยเหลือมากที่สุด รองลงมาเป็นผู้ประสบปัญหาทางสังคม คนพิการ คนไร้บ้าน/ไร้ที่พึ่ง ผู้สูงอายุ และสตรี ตามลำดับ

แผนภาพที่ 4.2 : ยอดเงินสงเคราะห์สะสมและจำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ได้ให้ความช่วยเหลือในสถานการณ์โควิด-19

กลุ่มเป้าหมาย ● ผู้ประสบปัญหาทางสังคม ● เด็ก ● คนไร้บ้าน/ไร้ที่พึ่ง ● ผู้สูงอายุ ● คนพิการ ● สตรี

บทบาทภารกิจของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) ภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทั้งภารกิจตามกฎหมาย แผนปฏิบัติการนโยบายของพม. ภารกิจตามมาตรการที่ได้รับมอบหมาย และภารกิจช่วยเหลือเยียวยากลุ่มเปราะบาง ซึ่งมีกระบวนการบริหารจัดการโครงการต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ ที่ได้กล่าวมาข้างต้นนี้ จะเห็นได้ว่ามีโครงการจำนวนมากที่น่าสนใจ และสมควรอย่างยิ่งที่จะนำไปต่อยอด เพื่อเป็นบทเรียนและแบบอย่างในการดำเนินงานแผนเผชิญเหตุในภาวะวิกฤติที่จะเกิดขึ้นในอนาคตต่อไป

การดำเนินงานเพื่อรองรับความปกติใหม่ (New normal)

แม้ว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในประเทศไทย จัดอยู่ในระดับที่สามารถควบคุมได้ แต่ทราบได้ที่ยังไม่มีวัคซีนและยารักษาอย่างเป็นทางการ การแพร่ระบาด ก็สามารถกลับมารุนแรงได้อีกครั้ง ดังนั้นทุกภาคส่วนต้องให้ความร่วมมือในการปรับวิถีการดำเนินชีวิต เพื่อรองรับความปกติใหม่ (New Normal) และใช้ชีวิตภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดนี้ต่อไป

ทั้งนี้กระทรวงพม. ได้มีแนวทางและแผนการดำเนินงานภายใต้สถานการณ์ครั้งนี้ เพื่อลดผลกระทบ และควบคุมการแพร่ระบาด ตลอดจนมีปรับเปลี่ยนการดำเนินงานให้อยู่ในรูปแบบ New Normal โดยจำแนก เป็น 2 ระดับ ได้แก่ ระดับกรม และระดับพื้นที่

การดำเนินงานเพื่อรองรับความปกติใหม่ (New Normal - ระดับกรม)

1. กรมกิจการเด็กและเยาวชน

มีแผนบริหารความต่อเนื่องจากกรณีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่

1.1 ด้านบุคลากร

➤ การดูแลความปลอดภัยด้านสุขภาพของเจ้าหน้าที่ และผู้รับบริการ เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส COVID-19

➤ การปฏิบัติงานเหลื่อมเวลา

➤ การประกาศมาตรการปฏิบัติราชการนอกสถานที่

1.2 ด้านการให้บริการ

➤ การประชาสัมพันธ์ และให้ความรู้ในป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส COVID-19 ตั้งจุดคัดกรองและให้บริการเวชภัณฑ์ ตั้งมาตรการทำความสะอาดและฆ่าเชื้อ รวมถึงการจัดกิจกรรม ทำหน้ากากอนามัย และเจลแอลกอฮอล์ล้างมือในสถานที่รองรับเด็กและเยาวชน และบ้านพักเด็ก และครอบครัว รวม 107 แห่ง

➤ การรุดหนุน เยียวยา ให้การสงเคราะห์เด็กและครอบครัวที่ได้รับผลกระทบ จากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส COVID-19 รวมถึงการจัดเตรียมสถานที่เพื่อรองรับเด็กและเยาวชนที่ไม่มีผู้ดูแล ในกรณีที่ถูกครอบครองติดเชื้อไวรัส COVID-19 และการสนับสนุนกลุ่มเด็กและเยาวชนในการประกอบอาชีพ หรือจำหน่ายสินค้าของครอบครัว ตลอดจนหาช่องทางในการจำหน่าย

➤ การสร้างเครือข่ายจิตอาสาในการให้ความรู้ และให้ความช่วยเหลือเด็กกลุ่มปกติทั่วไปที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส COVID-19 และการณรงค์/จัดทำสื่อเพื่อสร้างความตระหนักรู้ ถึงการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส COVID-19

1.3 ด้านงบประมาณ

➢ การปรับแผนการปฏิบัติราชการให้สอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส COVID-19 และจัดสรรงบประมาณ 10% เพื่อทำโครงการเพื่อป้องกันและช่วยเหลือเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส COVID-19

1.4 ด้านการติดตามและรายงานผล

➢ การรายงานสถานการณ์ให้กับบุคลากร เรื่องการปฏิบัติงานนอกสถานที่ (Work From Home) และการปฏิบัติงานเหลื่อมเวลาอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการจัดทำโครงการต่าง ๆ เพื่อรองรับความปรกติใหม่ (New Normal) หลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เช่น

- โครงการช่วยเหลือเด็กที่อาศัยในครอบครัวที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
- ศูนย์ให้คำปรึกษาปัญหาด้านเด็ก เยาวชน และครอบครัว (Children Youth and Family Counseling Center)
- โครงการเยาวชนไทย กู้ภัยโควิด
- เด็กสภา Market Place
- โครงการพัฒนาความร่วมมือเพื่อการคุ้มครองเด็ก

2. ภารกิจสารคดีและสถาบันครอบครัว

มีแนวทางการดำเนินงานแผนงาน/โครงการ หรือนวัตกรรมสำหรับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อรองรับความปรกติใหม่ (New Normal) หลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-2019 ดังนี้

2.1 ปรับเปลี่ยนวิถีหรือกิจวัตรของบุคลากรในการปฏิบัติงาน เช่น มีการคัดกรองเบื้องต้นก่อนเข้าสู่อาคารสถานที่ของหน่วยงาน การจัดประชุมออนไลน์ E-Meeting ผ่าน Conference , Webex , Zoom รวมถึงการปฏิบัติงานตามแนวคิด Social Distancing

2.2 จัดประชุมหารือเกี่ยวกับเรื่องแนวทางการดำเนินงานของศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสตรีและครอบครัว ทั้ง 8 แห่ง ผ่านระบบ Web Conference เพื่อเตรียมความพร้อม การฝึกอบรม หลังการผ่อนปรนมาตรการควบคุมโรค COVID-19 รวมถึงการพัฒนาหลักสูตร และกำหนดคุณสมบัติผู้ที่ได้รับการช่วยเหลืออุดหนุนค่าแรงงานสตรี ภายใต้โครงการสร้างชีวิตใหม่ให้แก่สตรีและครอบครัว (104 วัน) และแนวทางการเตรียมพร้อมการเยียวยา พี่นฟู ด้านอาชีพ แก่ผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ COVID-19

2.3 มีแนวทางการดำเนินงานให้ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสตรีและครอบครัว ทั้ง 8 แห่ง ปรับรูปแบบการจัดการฝึกอบรมอาชีพให้เหมาะสม โดยอาจดำเนินการ ดังนี้

- การปรับแผนงานและขั้นตอน/รูปแบบการดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ให้กระชับกับเวลาและเหมาะสมกับสถานการณ์ในพื้นที่
- การจัดทำโครงการหลักสูตรการฝึกอบรมอาชีพที่สอดคล้องกับสถานการณ์ เช่น หน้ากากอนามัย แอลกอฮอล์ทำความสะอาด
- การปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับวิธีการป้องกันการแพร่ระบาดของโรค และให้ทันตามกรอบระยะเวลางบประมาณ เช่น งตหลักสูตร 6 เดือน เพิ่มหลักสูตร 1-3 เดือน และหลักสูตรระยะสั้น
- การปรับรูปแบบการรับสมัครผ่านทางระบบออนไลน์
- การจัดทำและเผยแพร่หลักสูตรอาชีพผ่าน YouTube
- การจัดพื้นที่ต่าง ๆ เช่น อาคารที่พัก โรงอาหาร อาคารฝึกอบรม เป็นต้น และการกำหนดแนวทาง การปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกันตามมาตรการป้องกัน COVID-19 เพื่อรองรับกลุ่มเป้าหมาย เช่น กลุ่มแม่เลี้ยงเดี่ยว กลุ่มสตรีที่ไม่สามารถกลับภูมิลำเนาได้ เป็นต้น

3. กรมกิจการผู้สูงอายุ

มีแนวทางการดำเนินงานแผนงาน/โครงการ หรือนวัตกรรมสำหรับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อรองรับความปรกติใหม่ (New Normal) หลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ดังนี้

3.1 ปรับเปลี่ยนวิถีหรือกิจวัตรของบุคลากรในการปฏิบัติงาน เช่น สลับวันทำงานทั้งในสำนักงาน และที่บ้าน การทำงานเหลื่อมเวลาเพื่อลดคนที่ทำงานในสำนักงาน

3.2 นำร่องนวัตกรรมและเทคโนโลยีใช้ในการพัฒนาศักยภาพ สร้างงาน สร้างอาชีพ และสร้างรายได้ให้กับผู้สูงอายุ โดยสร้างตลาดสินค้าผู้สูงอายุออนไลน์ DOP Market Place และช่องทางเว็บไซต์ www.dop.go.th

3.3 การพัฒนาศักยภาพด้านอาชีพของผู้สูงอายุ โดยการจัดทำวิดีโอสาธิตภูมิปัญญาผู้สูงอายุ หลักสูตรอาชีพออนไลน์ (Youtube) จำนวน 10 อาชีพ และเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์กรมกิจการผู้สูงอายุให้แก่ผู้สูงอายุและประชาชนที่สนใจได้ศึกษาเรียนรู้และนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ ได้แก่ พวงมาลัยใบเตย ดินไทยดอกบัวบูชาพระ ขนมลิ้มกลิ่น พวงกุญแจลงยาราชาวดี ขนมน้ำพริก แกนทิชชูวอลล์เปเปอร์ ปั่นชليب บัวสาย ขนมหิย่นใบตองสด สายใยแห่งการคิดถึง (ตุ๊กตาแมงมุม) และของเล่นไทยโบราณ

3.4 การขับเคลื่อนนวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ โดยร่วมมือกับกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (พก.) และสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) โดยจะทรงร่อนำร่องในการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสำหรับดูแลผู้สูงอายุในระยะแรกที่ 2 ศูนย์ ได้แก่ ศพส. บ้านบางแค และ ศพส. บ้านราชวดี (หญิง) กรม พก. สำหรับนวัตกรรมระยะแรกที่ทดลองใช้ คือ หุ่นยนต์สำหรับจ่ายยา คลายเหงา เคลื่อนย้าย/พยุงตัว ฟันฟูกายภาพบำบัดและเสริมฟ/ป้อนอาหาร และอุปกรณ์ช่วยดูแลผู้สูงอายุ เช่น เครื่องช่วยอาบน้ำ เครื่องช่วยทำความสะอาดช่องปาก เป็นต้น

3.5 สร้างความร่วมมือกับสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อสร้างกระบวนการคิดเพื่อสังคม ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การจัดตั้ง “ตู้ปันสุข” ในชุมชน การผลิตหน้ากากอนามัยแจกจ่ายให้ผู้สูงอายุ และประชาชนทั่วไป การจัดทำ “คู่มือแบ่งปันความอึด” ณ ร้านอาหารในชุมชน และการจัดตั้งจุดรับบริจาค ณ ร้านค้าในชุมชนและการปลูกผักเพื่อแจกจ่ายและแลกเปลี่ยนกันในชุมชน

3.6 จัดกิจกรรมในโรงเรียนผู้สูงอายุในรูปแบบออนไลน์/วิทยุทางอากาศ เช่น โรงเรียนผู้สูงอายุ ยานนาวา โรงเรียนผู้สูงอายุทางอากาศ ศพส. ขอนแก่น โรงเรียนผู้สูงอายุ ในพื้นที่ ศพส. บ้านธรรมปกรณ์ เชียงใหม่ เป็นต้น เพื่อนำร่องพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนในยุคดิจิทัล และปรับตัวในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ได้แก่ การทดลองจัดการเรียนการสอนออนไลน์ผ่านโปรแกรม Zoom Meeting และโปรแกรม True Vroom การประกาศข่าวสาร ความรู้ ผ่านเสียงตามสาย เป็นต้น

3.7 พัฒนาหลักสูตรออนไลน์การดูแลผู้สูงอายุ จำนวน 18 ชั่วโมง ช่องทางช่อง YouTube (เรียนฟรี และมีประกาศนียบัตร)

3.8 การช่วยเหลือผู้สูงอายุที่เปราะบางในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส COVID-19 และส่งข้อมูลให้กับสหประชาชาติ (United Nation)

4. กรมส่งเสริมกิจการคุณภาพชีวิตคนพิการ

มีแนวทางการดำเนินงานแผนงาน/โครงการ หรือนวัตกรรมสำหรับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อรองรับความปรกติใหม่ (New Normal) หลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ดังนี้

4.1 เตรียมความพร้อมของกรม และเจ้าหน้าที่เพื่อลดความเสี่ยงจากสถานการณ์การแพร่ระบาดฯ โดยดำเนินการจัดทำมาตรการเพื่อการป้องกันการแพร่ระบาดสำหรับบุคลากร เช่น การสื่อสาร/ประชุมทางไกลและมาตรการทำงานที่บ้าน (Work From Home) และการเหลื่อมเวลาในการทำงาน

4.2 โครงการสร้างงานสร้างคุณภาพชีวิตของคนพิการ โดยมุ่งส่งเสริมการจ้างงานของผู้พิการที่ว่างงานจากผลกระทบของสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส COVID-19 เพื่อทำงานในศูนย์บริการคนพิการทั่วไป รวมถึงทำงานในหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งทำให้เกิดผลิตภาพแรงงานที่สูงขึ้น เกิดการลงทุนในการจ้างงานเชิงสังคม และทำให้กลุ่มคนพิการมีรายได้และสามารถเลี้ยงดูตนเองและครอบครัวได้

4.3 โครงการพัฒนาศักยภาพและทักษะการพัฒนาผลิตภัณฑ์และสร้างช่องทางการค้าขายของคนพิการ เพื่อสร้างรายได้ที่เพิ่มขึ้น โดยสำรวจกลุ่มผู้ประกอบการ ธุรกิจ กลุ่มผลิตภัณฑ์ และกลุ่มอาชีพคนพิการ และนำกลุ่มดังกล่าวมาพัฒนาทักษะและศักยภาพคนพิการ โดยร่วมกับสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (DEPA) ทั้งหมด 7 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรความเท่าทันเทคโนโลยี หลักสูตรพัฒนาทักษะพื้นฐานทำงานโปรแกรม Microsoft หลักสูตรเทคนิคการขายสินค้าออนไลน์ หลักสูตรการสร้างช่องทาง Social Media /Podcast/นักเขียนออนไลน์/หลักสูตรกราฟฟิก/แอนิเมชัน/สติกเกอร์ Line/ภาพยนตร์สั้น หลักสูตรกลุ่มดิจิทัลออนไลน์สูง/การวิเคราะห์ข้อมูลขั้นสูง/การเชื่อมโยงข้อมูล และหลักสูตรกลุ่มเกษตร OT/การใช้อุปกรณ์ดิจิทัลมาส่งเสริมงานเกษตร โดยหลักสูตรดังกล่าว ทำให้กลุ่มคนพิการมีความรู้ความเข้าใจ และได้รับทักษะในการขายสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพที่ทันสมัย และตอบสนองต่อความต้องการของตลาด รวมถึงเพื่อสร้างรายได้กับกลุ่มผู้พิการที่เพิ่มขึ้น

5. การเคหะแห่งชาติ

มีแนวทางการดำเนินงานในหน่วยงานเพื่อรองรับความปกติใหม่ (New Normal) หลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 โดยการปรับเปลี่ยนวิถีหรือกิจวัตรของบุคลากรในการปฏิบัติงาน เช่น การเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) เพื่อควบคุมและป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส COVID-19 ระหว่างการปฏิบัติงาน การปฏิบัติงานนอกสถานที่ (Work From Home) เพื่อประหยัดเวลาและลดการพบปะในการปฏิบัติงาน รวมถึงการปฏิบัติงานเหลื่อมเวลา เพื่อลดความหนาแน่นในการเดินทางมาปฏิบัติงาน

การปฏิบัติงาน
ข้อปฏิบัติ เมื่อต้องทำงานจาก Work from home

พนักงาน	พนักงาน
1. กำหนดเวลาทำงานปกติ	ปฏิบัติตามเวลาที่กำหนด
2. กำหนดวัน เวลาที่ทำงาน กรณีได้ปฏิบัติงานที่สำนักงาน	กรณีต้องเข้ามาที่สำนักงาน ให้ขออนุญาตจากพนักงานบริหาร
3. มอบหมายงานและเป้าหมาย ให้พนักงานอย่างชัดเจน	กรณีลางาน ให้ปฏิบัติตามระเบียบขององค์กร
4. เตรียมการกับฐานข้อมูล	รายงานความคืบหน้า ของงาน อย่างสม่ำเสมอ
5. สนับสนุน ประเมินและปรับเปลี่ยน วัตถุประสงค์ ผลสัมฤทธิ์ของงาน	จัดพื้นที่การทำงาน
6. ตรวจสอบให้แน่ใจว่าพนักงานมีอุปกรณ์และเครื่องมือที่จำเป็น	ปฏิบัติงานตามเวลาที่กำหนด
7. ติดตามงานและสุขภาพของพนักงาน อย่างสม่ำเสมอ	ใช้ข้อมูลและรักษาความปลอดภัยของข้อมูล ตามระเบียบขององค์กร
8. แจ้ง HR หากพบพนักงานป่วย	ติดตามและปฏิบัติตามนโยบาย
9. สร้างขวัญกำลังใจให้ทีมงาน	การตรวจสอบประวัติสุขภาพก่อนหรือ
	เมื่อเข้ามาในเขตสำนักงาน
	ให้ check-in ตามที่ระบุ
	เช่น CP Connect
	สามารถติดต่อได้ทางโทรศัพท์
	หากมีอาการป่วย ให้พบแพทย์
	และรายงานผลการตรวจรักษา ต่อผู้บริหาร

6. สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

มีแนวทางการดำเนินงานแผนงาน/โครงการ หรือนวัตกรรมสำหรับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อรองรับความปกติใหม่ (New Normal) หลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ดังนี้

6.1 ปรับเปลี่ยนวิถีหรือกิจวัตรของบุคลากรในการปฏิบัติงาน เช่น มีการคัดกรองคนเข้าทำงาน การงดการลงเวลาด้วยการสแกนลายนิ้วมือ เปลี่ยนเป็นการลงเวลาออนไลน์ ลดการส่งเอกสารที่หน่วยงานภายนอก

6.2 งด/ลดการประชุมร่วมกับหน่วยงานภายนอก หรือการประชุมที่ไม่จำเป็น (กรณีที่มีผู้ร่วมการประชุมไม่เกิน 30 คน) โดยเปลี่ยนและพัฒนารูปแบบการประชุมและการทำงานทางไกลผ่านช่องทางออนไลน์ สำหรับเจ้าหน้าที่และผู้นำชุมชน โดยเป็นรูปแบบ การทำงานที่ประหยัดงบประมาณ รวมถึงลดความเสี่ยงจากการเดินทาง

6.3 เพิ่มความมั่นคงด้านอาหาร (Food Security) ให้กับทุกชุมชนด้วยกิจกรรมต่างๆ เช่น โครงการครัวกลางและธนาคารชุมชน โดยมีเครือข่ายองค์กรชุมชนสู้ภัยโคโรนา 2019 กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

7. สำนักงานธนาณเคราะห์

มีแนวทางการดำเนินงานแผนงาน/โครงการ หรือนวัตกรรมสำหรับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อรองรับความปรกติใหม่ (New Normal) หลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ดังนี้

7.1 สื่อสารความตระหนักให้บุคลากรเพื่อรองรับและป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส COVID-19 และปรับเปลี่ยนวิถีหรือกิจวัตรของบุคลากรในการปฏิบัติงาน เช่น การให้เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานธุรกรรมสำคัญบางส่วน แยกไปปฏิบัติที่ศูนย์สำรองหรือที่พักอาศัย (Work From Home)

7.2 การให้บริการส่งดอกเบียออนไลน์ สำหรับลูกค้าที่มีตัวรับจำนำหรือบัตรประชาชน โดยนำมาชำระเงินค่าดอกเบี้ยได้ที่จุดบริการ เคาน์เตอร์เซอร์วิส ทั่วประเทศตลอด 24 ชั่วโมง รวมถึงการแจ้งเตือนอายุตัวจำนำผ่านระบบ SMS เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการประชาชนที่สะดวก รวดเร็ว และมีมาตรฐานมากยิ่งขึ้น และเป็นการป้องกันตนเองจากเชื้อโรค COVID-19 ด้วยการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย

7.3 โครงการ สดค. แบ่งปันน้ำใจ สู้ภัยโควิด-19 เพื่อดำเนินการแจกข้าวสาร ปลายกระป๋อง สำหรับลูกค้าผู้มาใช้บริการ ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล

การดำเนินงานเพื่อรองรับความปรกติใหม่ (New Normal – ระดับพื้นที่)

1. ด้านการบริหารจัดการ

➤ การจัดตั้งศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโคโรนา 2019 (COVID-19) ระดับจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบ โดยมี ผอ.สสว. เป็นที่ปรึกษา และพมจ. เป็นประธานกรรมการ หัวหน้าหน่วยงาน One Home เป็นกรรมการ หัวหน้ากลุ่มการพัฒนาสังคมและสวัสดิการ เป็นกรรมการ และเลขานุการ (สสว.6)

➤ การจัดตั้งทีมบริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโคโรนา 2019 (COVID-19) เพื่อปฏิบัติงานแทนกันในภาวะวิกฤต

➤ กำหนดมาตรการให้บุคลากรของหน่วยงานทำงานเหลื่อมเวลา การปฏิบัติงานที่บ้าน (Work from Home)

➤ รมรณรงค์สร้างความตระหนักให้บุคลากรและประชาชนใส่หน้ากากอนามัยเป็นประจำ และใช้แอลกอฮอล์ล้างมือ พร้อมทั้งให้บุคลากรปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดต่อของกระทรวงสาธารณสุขอย่างเคร่งครัด

➤ การจัดทำระบบฐานข้อมูลผู้ประสบปัญหาทางสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดฯ โดยเชื่อมโยงจากฐานข้อมูล THAI QM, แบบสำรวจกระทรวง พม. ,การกำหนดแนวทางในการจัดทำระบบฐานข้อมูลแบบบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในจังหวัด และการจัดทำฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big data) ด้านสังคมผ่านกระบวนการวิเคราะห์ เพื่อประมวลผลกลุ่มเป้าหมาย

➤ การสร้างกระบวนการคิดเพื่อสังคม (Creating Thinking Process for Society) ในรูปแบบฉากทัศน์ (Scenario) เป็นการมองภาพสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในอนาคตที่มีความเป็นไปได้ โดยให้ความสำคัญกับความไม่แน่นอน และปัจจัยที่มีอิทธิพลในการขับเคลื่อนสถานการณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันไปสู่อนาคต การจัดโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลในกลุ่มจังหวัด เพื่อนำไปสู่ข้อเสนอเชิงนโยบายหรือข้อปฏิบัติในพื้นที่

➤ ทบทวนแผนการทำงานทั้งระยะสั้น และระยะยาวในหน่วยงาน พร้อมทั้งกลยุทธ์การทำงาน เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงาน One Home สามารถขับเคลื่อนงานได้อย่างคล่องตัว โดยเฉพาะในสถานการณ์ภาวะวิกฤต อาทิ นิเทศให้ความรู้แนวทางการดำเนินงาน จัดทำองค์ความรู้ และคู่มือการดำเนินงาน

➤ เตรียมความพร้อมทั้งความรู้ความสามารถบุคลากรด้านศักยภาพเทคโนโลยี ให้ทันตั้งรับกับปรากฏการณ์ “New Normal” หรือสิ่งที่จะเกิดขึ้นหลังวิกฤตผ่านพ้นไป คือการนำดิจิทัลเข้ามาใช้ เพราะประชาชนต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้ชีวิตประจำวัน การบริการของหน่วยงานภาครัฐต้องสามารถเข้าถึงการใช้งานดิจิทัลได้มากขึ้นด้วยช่องทางออนไลน์

➤ การแบ่งโซนลงพื้นที่ร่วมกับทีม One Home เพื่อสอบข้อเท็จจริงผู้ประสบปัญหาทางสังคม

2. ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานที่

➤ ดูแลทำความสะอาดพื้นที่ทำงาน อุปกรณ์/เครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ โดยบางหน่วยงานมีการจัดทำแผนการรักษาความสะอาดในหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับกลุ่มเป้าหมายในการเข้ามารับบริการ

- กำหนดพื้นที่เว้นระยะห่างระหว่างผู้ปฏิบัติงานและผู้รับบริการ เช่น จัดทำฉากกั้นโปร่งแสง ป้องกันการติดเชื้อ การกำหนดจุด/สัญลักษณ์เว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing)
- เตรียมอุปกรณ์ทำความสะอาด เช่น สบู่ เจลแอลกอฮอล์ล้างมือไว้ตามจุดต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่บุคลากรและผู้มาติดต่อราชการ
- กำหนดจุดลงทะเบียนสำหรับผู้มารับบริการและญาติในการเข้า-ออกของหน่วยงาน รวมทั้งจัดตั้งจุดคัดกรองผู้มาใช้บริการในหน่วยงาน

3. ด้านเตรียมความพร้อมของบุคลากร

- ให้บุคลากรใส่หน้ากากอนามัย/Face Shield ให้เป็นปกติอย่างต่อเนื่องและใช้เจลแอลกอฮอล์ล้างมือ พร้อมทั้งให้บุคลากรปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดต่อของกระทรวงสาธารณสุขอย่างเคร่งครัด
- สร้างความเข้าใจและเตรียมความพร้อมในกรณีลงพื้นที่พบประชาชน เพื่อป้องกันตนเองในขณะปฏิบัติงาน เช่น หน้ากากอนามัยและใช้เจลแอลกอฮอล์ แนะนำเจ้าหน้าที่ไม่ควรสัมผัสกับประชาชนโดยตรงและการเว้นระยะห่าง เป็นต้น
- ศึกษาหาความรู้ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning) ของสำนักงาน ก.พ. เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพข้าราชการและเจ้าหน้าที่ให้สามารถปฏิบัติงาน ภายใต้ระบบบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ด้านการสื่อสาร

- จัดประชุมเพื่อชี้แจงให้ความรู้เรื่องการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และวิธีการใช้ชีวิตประจำวัน พร้อมทั้งแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ในช่วงการแพร่ระบาดฯ และให้บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตามประกาศของ ศบค. และประกาศกรมควบคุมโรคอย่างเคร่งครัด
- เพื่อรองรับความปกติใหม่ (New Normal) ในการดำเนินงานและการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารส่วนใหญ่เน้นเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการทำงานมากขึ้น เพื่อนำเสนอข้อมูลข่าวสารในรูปแบบกลุ่มเป้าหมายและเครือข่าย สามารถเข้าถึงข้อมูลและดำเนินงานได้อย่างสะดวกและรวดเร็วมากขึ้น โดยการจัดทำสื่อรูปแบบต่างๆ อาทิ Infographic , VTR , Facebook Live วิธีปฏิบัติและแนวทางป้องกันเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของโรคเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) รวมทั้งการสื่อสารระหว่างผู้ปฏิบัติงานและเครือข่ายผ่านช่องทางออนไลน์ เช่น Line , Facebook เป็นต้น
- การประชุมทางไกลผ่านระบบต่างๆ เช่น โปรแกรม Zoom, Microsoft Teams Google Hang Outs เป็นต้น
- การประชาสัมพันธ์ หรือเพิ่มช่องทางการซื้อขาย E-Market ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ที่รับผิดชอบ เช่น ชมรมผู้สูงอายุ , ชมรมคนพิการ , NGO ฯลฯ
- การสื่อสารข้อมูลผ่านระบบ Internet of Things (IOT) เป็นการนำข้อมูลทุกอย่างในสำนักงานมาเชื่อมโยงหรือร่วมไว้ในจุดเดียว เพื่ออำนวยความสะดวกในการทำงาน หรือการค้นหาข้อมูลในกรณีที่เกิดเหตุหรือกรณีที่ผู้ปฏิบัติงานไม่ได้ปฏิบัติงานอยู่ที่สำนักงาน เช่น ผู้ปฏิบัติงานออกนอกพื้นที่ และต้องการข้อมูลเร่งด่วน หรือกรณีที่ผู้ปฏิบัติงาน Work from Home เป็นต้น

➤ การทำงานระยะไกล เป็นการทำงานในรูปแบบใหม่ที่เกิดในสภาวะการณ์ระบาดของ COVID-19 ผ่านการสื่อสารอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นการทำงานผ่านโปรแกรมควบคุมทางไกล เช่น Team Viewer ซึ่งผู้ปฏิบัติงานไม่จำเป็นต้องเดินทางไปยังสำนักงาน แต่ผู้ปฏิบัติงานสามารถทำงานหรือควบคุมเครื่องคอมพิวเตอร์ผ่านโปรแกรมควบคุมทางไกลได้ ซึ่งสะดวกต่อผู้ปฏิบัติงานและลดการพบปะเพื่อนร่วมงาน เพื่อเป็นการรักษาระยะห่างทางสังคม รวมถึงการรายงานผลการปฏิบัติงานผ่าน Google Sheet (สสว.7)

5. ด้านบริการ

- กำหนดแนวทางการนำ Application ไปปรับใช้กับสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน และสถานสงเคราะห์ผู้สูงอายุ
- การจัดทำหลักสูตรการอบรมออนไลน์ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยนำเทคโนโลยีสนับสนุนการอบรมแก่หน่วยงานในพื้นที่และบุคคลที่สนใจ เช่น การจัดทำหลักสูตร E-Learning ผ่าน Google Classroom
- การติดตามประเมินผลการให้บริการ เพื่อติดตามการดำรงชีวิตประจำวันของผู้ประสบปัญหาว่ามีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นหรือไม่ มีการแนะนำให้คำปรึกษาในการเข้ารับการศึกษาเพื่อประกอบอาชีพเพื่อมีรายได้ให้กับตนเองและครอบครัวตามหลักสูตรของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน พร้อมทั้งแนะนำช่องทางในการขอรับบริการตามความต้องการ
- กำหนดให้มีการจัดตารางนัดหมายการให้บริการตามจำนวนบุคลากรที่ให้บริการ และระยะเวลาในการให้บริการอย่างเหมาะสม ลดจำนวนผู้รับบริการและระยะเวลาในการให้บริการแต่ละราย เพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับกลุ่มเป้าหมายและลดความเสี่ยงในการแพร่ระบาดของโรค
- การให้บริการศูนย์ข้อมูลทางสังคม ผ่านช่องทางออนไลน์ เช่น Line , Chat Board on Facebook ตลอดจนการจัดทำ Application เพื่อรวบรวมข้อมูลกลุ่มจังหวัด และจัดทำ E-book ความรู้ต่างๆ เพื่อให้ผู้ใช้งานสะดวก และสามารถเข้าถึงข้อมูลและนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างรวดเร็ว

จะเห็นได้ว่า การดำเนินงานเพื่อรองรับความปกติใหม่ (New Normal) ของพม. มีการวางแผนและจัดทำขึ้น โดยมีทั้งโครงการ นวัตกรรมใหม่ๆ ตลอดจนสื่อหรือคู่มือ ที่ถูกคิดค้นโดยได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เพื่อรองรับสถานการณ์ที่อาจจะกลับมาเกิดขึ้นในอนาคต

แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

บทบาทภารกิจและกระบวนการบริหารจัดการของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งได้มีการดำเนินงานตั้งแต่ระยะเริ่มต้นของการแพร่ระบาดจนถึงระยะผ่อนคลาย อีกทั้งยังมีแผนการดำเนินงานเพื่อรองรับความปรกติใหม่ (New Normal) เพื่อปรับตัว รับมือ และเป็นบทเรียนในการดำเนินงานภายใต้ภาวะวิกฤตที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

ทั้งนี้ โครงการและแผนงานจากหลายหน่วยงานของ พม. ซึ่งมีกรคิดค้น ขั้นตอนการดำเนินงาน และปัจจัยความสำเร็จเป็นที่น่าสนใจ สมควรที่จะนำไปต่อยอด ขยายผล และใช้เป็นแนวปฏิบัติที่ดีในการดำเนินงาน โดยสามารถจำแนกตามลักษณะของแนวปฏิบัติที่ดีได้ 4 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านการบริหารจัดการข้อมูล

1.1 จังหวัดปราจีนบุรี : ระบบฐานข้อมูลผู้ประสบปัญหาจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) จากการเชื่อมโยงฐานข้อมูล Thai QM และ พม. สามารถระบุอำเภอ/ตำบล เกณฑ์รายได้ และนำเข้าข้อมูลมาสังเคราะห์เพื่อให้ความช่วยเหลือต่อไป

1.2 จังหวัดราชบุรี : การลงทะเบียนผ่าน QR code ช่วยเหลือกลุ่มคนเปราะบาง ที่ได้รับผลกระทบโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ภายใต้โครงการคนราชบุรีไม่ทิ้งกัน เป็นการดึงความร่วมมือจากภาคเอกชนและภาคประชาสังคม เพื่อช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบอย่างยั่งยืน

1.3 จังหวัดอุบลราชธานี : โครงการส่งเสริมคุณภาพชีวิต คนอุบลไม่ทิ้งกัน พันภัย COVID-19 เพื่อให้การช่วยเหลือ จ.อุบลราชธานี ในเขตพื้นที่ 25 อำเภอ โดยการจัดทำข้อมูลผู้ที่ได้รับผลกระทบ (ผ่านระบบแอปพลิเคชัน) วิเคราะห์ คัดแยกกลุ่มเป้าหมาย ประสานส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ช่วยเหลือเยียวยาฟื้นฟูติดตามและสรุปผล

1.4 จังหวัดตรัง : โครงการเราไม่ทิ้งกัน พม. ห่วงใยผู้ภัยโควิด จัดทำฐานข้อมูลกลุ่มเป้าหมาย ผู้ประสบปัญหาทางสังคมที่เคยได้รับบริการจาก พม. จำแนกเป็นรายตำบล

2. ด้านการระดมทุน

2.1 สำนักงานปลัดกระทรวงพม. : กิจกรมพม. ห่วงใย ผู้ภัยโควิด-19 ของศูนย์รับบริจาค กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นการระดมทุน และเครื่องอุปโภค บริโภค จากภาคเอกชน เพื่อระดมทรัพยากรจากผู้ให้และผู้รับส่งมอบให้กับผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19)

2.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ : โครงการบ้านปันสุข เพื่อคนไร้ที่พึ่ง จังหวัดเพชรบูรณ์ มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับหลายภาคส่วน ทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น การร่วมมือกับทางวัดในการจัดทอดผ้าป่าระดมทุนงบประมาณการก่อสร้าง ใช้แรงงานจากสำนักงานยุติธรรมจังหวัด และโยธาธิการจังหวัด เป็นต้น

3. ด้านกฎหมาย ระเบียบ การออกมาตรการต่างๆในการให้ความช่วยเหลือเยียวยา

3.1 กรมกิจการเด็กและเยาวชน : ศูนย์ให้คำปรึกษาปัญหาด้านเด็ก เยาวชน และครอบครัว (Children Youth and Family Counseling Center) ณ บ้านพักเด็กและครอบครัว 77 จังหวัด เพื่อให้คำแนะนำปรึกษาปัญหาในการเลี้ยงดูบุตรตามช่วงวัยให้คำปรึกษาผู้ประสบปัญหาในด้านต่าง ๆ เช่น ความรุนแรง การตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ การถูกเลิกจ้างงาน การว่างงาน การแสวงหาโอกาสในการประกอบอาชีพใหม่ มีกลไกการทำงานโดยเครือข่ายสภาเด็กและเยาวชน และอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) เฝ้าระวัง แจ้งเหตุ ให้คำปรึกษา และลงพื้นที่ช่วยเหลือ ผู้ประสบปัญหาที่ต้องการคำแนะนำปรึกษาปัญหาสามารถ Walk in ด้วยตนเอง โทรศัพท์ หรือทางโซเชียลมีเดีย เช่น LINE / Messenger ได้ตลอด 24 ชั่วโมง

3.2 กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ : การจ้างงานคนพิการ จำนวน 540 อัตรา โดยร่วมกับมหาวิทยาลัยพระจอมเกล้า ลาดกระบัง ซึ่งเป็นบัณฑิตว่างานที่อยู่ในกรุงเทพฯ และปริมณฑล ให้ทำงานในศูนย์บริการคนพิการ เพื่ออำนวยความสะดวกเรื่องสิทธิต่างๆ รวมทั้งชดเชยรายได้ที่หายไปในพื้นที่ปทุมธานี สมุทรปราการ กรุงเทพฯ สาขาอยุธยา มินบุรี

3.3 การเคหะแห่งชาติ : การช่วยเหลือด้านการเงินแก่ลูกค้าที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-19 ได้แก่ 1) พักชำระหนี้ ค่าเช่าทั้ง 3 เดือน 2) ปลอดค่าเช่า 3 เดือน 3) ปลอดค่าเช่า ผู้เช่ารายย่อยที่ทำสัญญากับผู้เช่าเหมาอาคาร 3 เดือน 4) ลดค่าเช่า 50% แก่ผู้เช่ารายใหม่ จำนวน 3 เดือน 5) พักชำระเงินมัดจำ/เงินจอง 3 เดือน

การเคหะแห่งชาติ ออกมาตรการช่วยเหลือลูกค้า		
ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019		
พัก	ชำระค่าเช่าชื่อ 3 เดือน	ม.ค. - มี.ค. 63 (กรณีเช่าหอพัก)
ปลอด	ค่าเช่า 3 เดือน	ม.ค. - มี.ค. 63
ลด	ค่าเช่า 50% 3 เดือน	ม.ค. - มี.ค. 63
จัด	พื้นที่กักตัว / พักฟื้น	

* การเคหะแห่งชาติมีสิทธิสงเคราะห์ตามอำนาจหน้าที่
Call Center 1618
www.kn.go.th

3.4 สำนักงานธนาคุณเคราะห์ : โรงรับจำนำของรัฐ สู้ภัยโควิด-19 รับสิทธิพิเศษ ประกอบด้วย การขยายอายุตัวจำนำและปรับลดดอกเบี้ยการรับจำนำเหลือ 0.125 บาท ต่อเดือน อีกทั้งมีบริการส่งดอกเบี้ยวออนไลน์ ผ่านช่องทางเคาเตอร์เซอร์วิส

4.1 กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ : จัดบริการที่พักอาศัยและจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว ได้แก่ บ้านสร้างโอกาส ปทุมธานี บ้านสร้างโอกาสปากเกร็ด และนิคมสร้างตนเองลำตะคอง นครราชสีมา ให้บริการที่พักแบบเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) อาหาร 3 มื้อ และปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นอื่นๆ โดยการดำเนินงานดังกล่าว เป็นการรวมทรัพยากรที่ใช้ในการปฏิบัติงานในการบูรณาการร่วมกัน (Share Service) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าความสำเร็จที่เกิดขึ้นเป็นการพลิกวิกฤตให้เป็นโอกาสในการระดมทรัพยากรให้กับกลุ่มเป้าหมายนี้ได้มากขึ้น และสามารถส่งผลให้กลุ่มเป้าหมายให้เข้าถึงบริการ/สวัสดิการได้อย่างเป็นรูปธรรม

4.2 กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว : ช่างผมอุ่นใจ โดยศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสตรีและครอบครัว 8 แห่ง ปัจจุบันดำเนินการไปแล้วคือการสาธิตการตัดผม และการฝึกอาชีพออนไลน์ โดยเปิดในบริเวณสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี โดย กรม สค. จะสอนเทคนิคเบื้องต้นให้ รวมถึงการฝึกอาชีพใหม่ ๆ ของกลุ่มสตรี เพื่อเสริมสร้างให้เป็นอาชีพที่มั่นคงมากขึ้นในอนาคต อีกทั้งเปิดให้บริการแก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบ ให้บริการสระ ตัด ซอย ฟรี

4.3 สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) จัดตั้งครัวกลาง : การจัดตั้งครัวกลางช่วยเหลือผู้เดือดร้อน พัฒนาไปสู่กิจการ ด้านความมั่นคงทางอาหารและส่งเสริมอาชีพในชุมชน

4.4 สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1 : โครงการ พม. “เราไม่ทิ้งกัน” ตามแนวคิด “สำรวจให้พบ จบที่ชุมชน” ดำเนินการใน 286 ชุมชน ใน กทม. ที่อยู่ในความดูแลของการเคหะแห่งชาติ (กคช.) และ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่กลุ่มเปราะบาง และประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

4.5 จังหวัดเชียงราย : จัดตั้งทีม Local Quarantine จากเจ้าหน้าที่หน่วยงานสังกัด พม. ในจังหวัด จำนวน 6 ทีม ปฏิบัติหน้าที่สัมภาษณ์ผู้รับการกักตัว จัดบริการแก่ผู้กักตัวแต่ละราย ส่งข้อมูล และประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือต่อไป

4.6 จังหวัดนครราชสีมา : การใช้สถานที่โรงแรมใน จ.นครราชสีมา เป็นสถานที่กักตัว พร้อมทั้งหน่วยงานกระทรวง พม. ที่ให้ใช้สถานที่เป็นศูนย์พักพิงให้กับผู้ที่ผ่านการกักตัว เช่น นิคมลำตะคอง ศูนย์คนไร้ที่พึ่ง สถานสงเคราะห์คนไร้ที่พึ่งบ้านเมตตา

4.7 จังหวัดขอนแก่น : โครงการ “คาราวาน พม. ห่วงใย ช่วยต้านภัยโควิด” เป็นการจัดบริการสวัสดิการสังคมเชิงรุก

4.8 จังหวัดพิจิตร : จัดทำแผนยุทธการ “รักษามืองพิจิตร ร่วมกันพิชิตโควิด-19” และได้รับความร่วมมือจากพระราชสิทธินิเวศ ทร.ดร.เจ้าคณะจังหวัดพิจิตร เพื่อตั้งจุดรับคำร้องผู้ประสบปัญหาทางสังคม ที่ได้รับผลกระทบ ณ โรงทานจำนวน 13 แห่ง 12 อำเภอ

4.9 จังหวัดภูเก็ต : ศูนย์ส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมของภาคธุรกิจ CSR PHUKET CENTER เป็นการรวมตัวของคนหลากหลายอาชีพ หลากหลายภาคส่วน เพื่อร่วมแรงร่วมใจกันช่วยเหลือและพัฒนาจังหวัดภูเก็ต ภายใต้แนวคิด GIVE & SHARE “ส่งต่อการให้ แบ่งปันความสุข อย่างไม่สิ้นสุด” คือ ด้านอาหาร เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ที่ประสบภาวะยากลำบาก ด้านการศึกษา การมอบทุนการศึกษาและการสร้างทักษะภาษา กีฬาแก่เด็กและเยาวชนที่ขาดโอกาส ด้านการสร้างพลังจิตอาสาเปลี่ยน “ผู้รับ” เป็น “ผู้ให้” ด้านการบูรณาการสร้างความร่วมมือการ “ซ่อมเพื่อสร้าง” การปรับสภาพที่อยู่อาศัย เพื่อคนพิการ และผู้สูงอายุ และด้านส่งเสริมอาชีพ ช่องทาง โอกาสในการประกอบอาชีพ

4.10 จังหวัดสุราษฎร์ธานี : CSR Suratthani Center ศูนย์ความรับผิดชอบต่อสังคมจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีการจัดสานเสวนากับกลุ่มเป้าหมายตามโครงการสร้างงาน สร้างอาชีพ โดยการกำหนดกลุ่มเป้าหมายมาจาก Social Map เพื่อกระตุ้นให้สถานประกอบการมองเห็นความสำคัญในการทำ CSR และเป็นการหาสมาชิกเข้าศูนย์ส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้น ซึ่งผลการดำเนินงานทำให้ได้กองทุนสำหรับการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามโครงการต่างๆ สมาชิกมากขึ้นถึง 100 สถานประกอบการ

CSR Surat thani Center

ศูนย์ความรับผิดชอบต่อสังคมจังหวัดสุราษฎร์ธานี

เป้าหมายต่อความสำเรจ

1. ส่งเสริมการเติบโตแบบมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม
2. พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคประชาสังคม
3. ส่งเสริมการเติบโตแบบมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม
4. ส่งเสริมการเติบโตแบบมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม
5. ส่งเสริมการเติบโตแบบมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม
6. ส่งเสริมการเติบโตแบบมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม

SOCIAL PARTNER

พันธมิตรในการดำเนินงาน

1. หน่วยงานราชการ
2. หน่วยงานภาคประชาสังคม
3. หน่วยงานภาคธุรกิจ
4. หน่วยงานภาคการศึกษา
5. หน่วยงานภาคสื่อมวลชน
6. หน่วยงานภาคอื่นๆ

ENHANCING QUALITY OF LIFE

1. ส่งเสริมการเติบโตแบบมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม
2. ส่งเสริมการเติบโตแบบมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม
3. ส่งเสริมการเติบโตแบบมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม
4. ส่งเสริมการเติบโตแบบมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม
5. ส่งเสริมการเติบโตแบบมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม
6. ส่งเสริมการเติบโตแบบมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม

TO SUSTAINABILITY

1. ส่งเสริมการเติบโตแบบมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม
2. ส่งเสริมการเติบโตแบบมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม
3. ส่งเสริมการเติบโตแบบมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม
4. ส่งเสริมการเติบโตแบบมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม
5. ส่งเสริมการเติบโตแบบมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม
6. ส่งเสริมการเติบโตแบบมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม

Social partners for enhancing quality of life to Sustainability

Social Partner

พันธมิตรในการดำเนินงาน

Enhancing quality of life

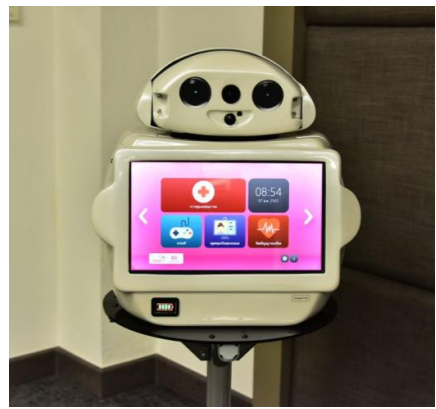
ส่งเสริมการเติบโตแบบมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม

To Sustainability

ส่งเสริมการเติบโตแบบมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม

ภาพรวมภาพลักษณ์

5. ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม ได้แก่ กรมกิจการผู้สูงอายุ : การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ขับเคลื่อนนวัตกรรมและเทคโนโลยี สำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ ร่วมกับสำนักงานวิจัยแห่งชาติ (วช.) เพื่อให้คนพิการและผู้สูงอายุได้รับการบริการด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัย โดยเฉพาะการใช้วิถีชีวิตแบบ New Normal เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ซึ่งนวัตกรรมหุ่นยนต์จะช่วยลดการสัมผัสที่น้อยลง เว้นระยะห่าง ลดการติดเชื้อ และการกระจายแพร่เชื้อได้เป็นอย่างดี ซึ่ง โครงการบูรณาการศาสตร์เพื่อรองรับสังคมสูงวัย (จุฬาอารี) ได้จัดพิธีส่งมอบหุ่นยนต์สำหรับผู้สูงอายุ (หุ่นยนต์นินจา รุ่นจุฬาอารี) ให้แก่กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2563

ปัญหา/อุปสรรค
และข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

การดำเนินงานภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งเป็นภาวะวิกฤตที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยไม่ได้มีการเตรียมแผนเผชิญเหตุไว้ล่วงหน้า จึงทำให้ระบบการบริหารจัดการเพื่อแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ข้างต้น ยังคงมีอุปสรรคและไม่ได้รับผลสำเร็จเท่าที่ควร ดังนั้น จำเป็นที่จะต้องมียุทธศาสตร์เพิ่มเติม เพื่อที่จะนำไปใช้ในการบริหารจัดการและรับมือกับภาวะวิกฤตที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ต่อไปนี้

ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายภายใต้บทบาทภารกิจของกระทรวง

เนื่องจากผู้ได้รับผลกระทบที่อยู่ในกลุ่มเป้าหมายของกระทรวงมีจำนวนมาก อีกทั้งเป็นสถานการณ์ที่ไม่ได้วางแผนรับมือไว้ล่วงหน้า จึงทำให้การดำเนินงานบางส่วนเกิดปัญหาและอุปสรรคทั้งในเชิงภาพรวมของกระทรวงและเชิงพื้นที่ โดยสามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ด้าน ดังตารางต่อไปนี้

ด้าน	ปัญหาและอุปสรรค	ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย
ระบบการบริหารข้อมูล (Data Management)	- ขาดการบูรณาการฐานข้อมูลทางสังคมที่เชื่อมโยงกัน - ความซ้ำซ้อนของหน่วยงานในการข้อมูลของผู้ที่ได้รับผลกระทบ - ข่าวสารที่เป็นเท็จ ทำให้เกิดความเข้าใจผิดสับสน และบริหารจัดการได้ยาก	- พัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านสังคมให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายและเป็นปัจจุบัน - ควรมีการบูรณาการฐานข้อมูลระดับกรมต่างๆ ภายใน พม. และสามารถเชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่นๆ ได้ - ควรจัดทำแบบฟอร์มช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคม (Application) ซึ่งเชื่อมกับฐานข้อมูลทางสังคม
กฎหมายระเบียบข้อบังคับต่างๆ	- กฎ, ระเบียบไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงานในภาวะวิกฤติ - ขั้นตอนการให้ความช่วยเหลือซับซ้อนยุ่งยาก	- ผลักดันให้รัฐบาลสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมสำหรับเด็กแรกเกิด - ปรับปรุงกระบวนการช่วยเหลือเยียวยาให้รวดเร็วยิ่งขึ้น - ปรับมาตรการต่างๆ แก่ประชาชนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในกรณีเกิดภาวะวิกฤติ

ด้าน	ปัญหาและอุปสรรค	ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย
การบริหารจัดการ	- นโยบายขาดกระบวนการทำงานที่ชัดเจน ทำให้การทำงานเกิดความล่าช้า ไม่สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย - ยังไม่มีการสร้างระบบ Productive Welfare ที่มีประสิทธิภาพเพื่อลดการพึ่งพาจากภาครัฐ - ยังไม่มีแผนรองรับภาวะวิกฤติเฉพาะด้านที่เชื่อมโยงกันในทุกระดับ	- สนับสนุนการมอบอำนาจให้จังหวัดเป็นผู้บริหารจัดการแบบเบ็ดเสร็จ (Single Command) - ประสานความร่วมมือระหว่างกระทรวง ระดับนโยบายสู่ท้องถิ่นอย่างแท้จริง - ให้ชุมชนเป็นฐานในการดูแลครอบครัว - นำระบบ Productive Welfare มาปรับใช้ในการทำงานให้กลุ่มเป้าหมาย มีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืน - ส่งเสริมภาคประชาสังคม กิจการเพื่อสังคม (Social Enterprise) มาร่วมเป็นกลไกในการคุ้มครองทางสังคม
การจัดสวัสดิการ	- ขาดมาตรฐานในการจัดสวัสดิการสังคม - การเข้าถึงสวัสดิการ/บริการยังไม่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายในภาวะวิกฤติ	- จัดตั้งศูนย์พักพิงฉุกเฉินในระดับพื้นที่รองรับทุกกลุ่มเป้าหมาย - มีมาตรการในการคุ้มครองสิทธิสำหรับกลุ่มเปราะบางที่ชัดเจน เช่น การออกบัตรแสดงตนของคนไร้ที่พึ่งเพื่อสิทธิในการรักษาพยาบาล

บรรณานุกรม

Parichat Chk. ผลสำรวจชี้ คนไทยกังวลโควิด-19 ไม่มั่นใจการรับมือของรัฐ ไม่คิดว่าเศรษฐกิจจะฟื้นเร็ว. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <https://brandinside.asia/thai-consumer-concern-COVID-19-outbreak-significantly/>. (วันที่ค้นข้อมูล : 16 มิถุนายน 2563).

The Bangkok insight editorial team. อัปเดตสถานการณ์โควิด. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <https://www.thebangkokinsight.com/377551/>. (วันที่ค้นข้อมูล : 16 กรกฎาคม 2563).

THE STANDARD TEAM. GCI ยกไทยอันดับ 1 ประเทศที่ฟื้นตัวและรับมือโควิด-19 ดีที่สุด จาก 184 ประเทศทั่วโลก. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <https://thestandard.co/gci-thai-COVID-19/>. (วันที่ค้นข้อมูล : 16 มิถุนายน 2563).

ชาคร เลิศนัทธน์ และดร. สมชัย จิตสุชน. ความเปราะบางของประชาชนกลุ่มเปราะบางภายใต้โควิด-19. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <https://tdri.or.th/2020/06/impact-of-covid19-on-vulnerable-groups/>. (วันที่ค้นข้อมูล : 16 มิถุนายน 2563).

ไทยรัฐออนไลน์. ทั่วโลกป่วยโควิด 7.7 ล้านราย ตาย 4.3 แสนศพ ไทยไม่พบผู้ติดเชื้อมีวันที่ 20. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <https://www.thairath.co.th/news/local/bangkok/1868809>. (วันที่ค้นข้อมูล : 16 มิถุนายน 2563).

ไทยรัฐออนไลน์. สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด-19. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : https://www.thairath.co.th/event_corona. (วันที่ค้นข้อมูล : 1 สิงหาคม 2563).

สำนักข่าวอีไฟแนนซ์ไทย. ผลวิจัยชี้โควิดทำคนไทย 38% รายได้หายกว่าครึ่ง และ 14% ขาดรายได้สิ้นเชิง. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <https://www.eфинancehai.com/LastestNews/LatestNewsMain.aspx?release=y&ref=M&id=OXFTL21tKzJMdXc9>. (วันที่ค้นข้อมูล : 16 มิถุนายน 2563).

สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ. สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด-19. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <https://www.nrct.go.th/covid19/briefnews> (วันที่ค้นข้อมูล : 1 สิงหาคม 2563).

กองมาตรฐานการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์
สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์
อาคาร ซี.พี.ทาวเวอร์ 3 อาคาร A ชั้น 6
เลขที่ 34 ถนนพญาไท แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ : 02 202 9037 โทรสาร : 02 202 9038
www.m-society.go.th

